BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

4 MART 1975 SALI
YIL: 1 — SAYI: 49

HAFTALIK SOSYALİST GAZETE

200 Kuruş, Salı günleri yayınlanır.

İş, ekmek, hürriyet mücadelemiz ertelenemez

Töb-Der'in düzenlediği yürüyüşlerin politik bakımdan yanlış ve zamansız olduğunu ileri süren çeşitli görüşler bazı sol'cular tarafından da dile getirildi. Bu arada CHP Genel Başkanı Ecevit ve bu ilerici yazarlar da aynı görüşü paylaştı.

İşçi sınıfı açısından bu görüşleri paylaşmağa imkân yoktur. Öğretmenler PAHALILIĞI, İŞSİZLİĞİ ve FAŞİZMİ protesto etmek üzere demokratik haklarını kullanmışlardır. Demokratik mücadelede, «Demokratik haklarını şu zaman kullanırsın, bu zaman kullanamazsın» şeklindeki kavi ve şartın sol'dan gelmesi üzücüdür. Bugün halkımız işsizliğin pahalılığın ve faşizan baskıların altında inim inim inlemektedir. Halkın sağlam demokrat güçlerinden olan ve işçi sınıfının yanındaki en ileri emekçi kesimlerden birisini oluşturan öğretmenlerimiz de pahalılıktan en çok zarar gören kesimlerdendir. Ayrıca öğretmenler faşizan baskılara ve saldırılara en çok mazur kalan halk güçleri arasındadır. Öğretmenler işsizliği, pahalılığı ve faşizmi şimdi protesto etmeyecekler de ne zaman edeceklerdir?

Öğretmenler demokratik haklarını kullanmaktadırlar. Demokratik haklar ise lâfla ve bekleyerek değil, ancak onun uğruna kitle mücadelesi vererek elde edilebilir. Gene öğretmenler gaspedilmiş bulunan sendikal örgütlenme haklarını almak için uğraşmaktadırlar. Tüm siyasi özgürlükler ancak kitle dayanışmasıyla sağlanabilir. Emekçilerin ekonomik ve demokratik talepleri ve siyasal özgürlükleri için mücadele etmeden yeni haklar elde edeceklerini sanmak veya demokrasi misyonunu CHP'nin tekeline bırakmak devrimci bir tutum değildir. CHP kendi seçim hesapları için böyle bir pasif beklemeği önerebilir ama demokratik özgürlükleri kendisinin getireceği şeklindeki sözleri ileri süremez. Çünkü demokratik özgürlüklerin sahibi halktır. Halkın aktif çabası olmadan demokrasi hakim sınıflar tarafından emekçilere bahşedilemez.

Öğretmenlerin demokratik hareketlerinin taktik olarak zamansız olduğu iddiası da bilimle bağdaşamaz. Demokratik mücadelenin ve siyasi özgürlük çabalarının taktik zamanlaması sözkonusu olamaz. Bu taktik işçi sınıfı sosyalizminin değil, olsa olsa CHP'nin seçim taktiği ve propogandasından ibarettir.

Nitekim CHP öğretmenler için yanlış bulduğu toplantı ve mitinglere kendisi başlamıştır. Bu tavır CHP Genel Başkanının önceki haftaki konuşmalarıyla nasıl bağdaşır. CHP, bir yandan taban örgütlerini sosyalistlere işbirliğinden alıkoymak isterken, halkımızdaki anti-faşist gelişimi kendi seçim yatırımına kanalize etmek ve radikal tabandan yükselen itirazları yumuşatmak için kendisi mitinge başvurmuştur.

HALKIMIZIN, İŞ, EKMEK, HÜRRİYET MÜCADELESİ ERTELENEMEZ, HİÇ KİMSENİN «TEKEL»İNE VERİLEMEZ.

İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın mücadelesi gelişerek, yeni boyutlara erişerek sürecektir.

Enerji Ajansı emperyalist oyunudur

Enerji Ajansı, OECD (Avrupa İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı) çerçevesinde ve ABD liderliğinde kurulan bir örgüttür. OECD üyelerinden Fransa ve Yunanistan, petrol üreten Arap ülkeleriyle ilişkilerin bozulmaması için, bu örgütü kuran anlaşmayı imzalamamışlardır. Buna karşılık, Turan Güneş'in henüz Dışişleri Bakanı olduğu bir sırada; «ABD emperyalizminin hatırını kırmayacak derecede nazik olan» Dışişleri Bakanlığı ve onun direktifi ile OECD nezdindeki büyük elçi Memduh Aytür, Türkiye'nin Ajansa katılmasını sağlayan anlaşmayı imzalamıştır.

Her zamanki gibi, halkımızdan gizli tutularak «kapalı kapılar arasında» tezgahlanmak istenen işbirlikçi dış politikanın yeni bir örneği ile karşı karşıyayız.

Bu örgütün lideri ve en fazla oy hakkına sahip olan ülkesi ABD'dir. Toplam 148 oydan 51'i ABD'ye, 18'i Japonya, 11 oy da Federal Almanya'ya aittir. Türkiye'nin ise ajansta yalnızca 4 oyu vardır.

Türkiye bu dört oy ile kendi lehine ne yapabilecektir? Amacı, yapısı, işleyişi ve yönetimi ile Enerji Ajansı, ABD emperyalizminin Türkiye'nin enerji politikasına doğrudan bir müdahale ve dış politikasını da denetleme aracıdır.

Türkiye'nin yeri, dışa bağımlılığımızı daha da perçinleyecek olan emperyalist örgütlerin yanı değil, emperyalizmin baskılarına karşı direnen üçüncü dünya ülkelerinin yanıdır.

Bu yüzden Türkiye Enerji Ajansından derhal çıkmalıdır.

Bursa'da TSİP'in güçbirliği toplantısını polis engelledi

TSİP'nin çeşitli İl ve İlçe örgütlerine yapılan kanunsuz polis baskıları TSİP Bursa İl Örgütünde yapılan güçbirliği toplantısını sabote etmeye kadar vardı.

TSİP Bursa İl Örgütünün, Bursa'da yürütülecek anti-faşist mücadeleyle ilgili olarak çeşitli demokratik örgüt temsilcileriyle yapmak istediği ön toplantıyı, polis, Anayasal bir hak olan mesken dokunulmazlığını bile çiğneyerek basmış ve toplantının halka açık olduğunu iddia ederek toplantıyı izleyeceklerini bildirmiştir. TSİP İl Başkanının, valiye kadar uzanan itirazları bir netice vermemiş, hiçbir «resmî belge» olmamasına rağmen toplantının yapılması engellenmiştir.

TSİP Bursa İl Örgütü tarafından yapılan toplantının dağıtılması, tekelci sermayenin demokratik kuruluşların bir il seviyesinde bile olsa yapacakları güçbirliğinden ne kadar tedirgin oldukları ve korktuklarının bir kanıtıdır.

Unutulmamalıdır ki, halkımızın mücadelesini bastırmak amacını taşıyan bu saldırılar er geç dizginlenecektir. Hiçbir baskı ve zulüm ne TSİP üyelerini ne de demokratik güçlerin faşizmi inine tıkmak için oluşturacakları güçbirliğini engelleyemeyecektir.

Milliyetçi Cephe, halk düşmanlarının cephesidir

Milliyetçi Cephe adını alan gerici partiler ittifakı, zorbalık yoluyla iktidara gelme veya en azından şiddet ortamı yaratıp genel seçimleri iyice anti-demokratik şartlarda yaptırarak emekçi halkımızı serbest tercih imkânlarından büsbütün yoksun bırakmak ve bu araba bir kısım ilerici küçük burjuvazinin de desteklediği burjuva reformist bir politika izleyen CHP'nin seçim şansını azaltmak ve en önemlisi bulanık ortamda işçi sınıfının bağımsız örgütlenmesini ve halkımızın kurtuluş hareketini sindirmek amacıyla zorbalığı her geçen gün arttırdı.

Bilindiği gibi Milliyetçi Cephe, yerli tekelcilerden bir kısmının, öncülüğünde başlatılmıştır. 1969'dan sonra, prekapitalist ortaklarına, tefeci-bezirgânlık ve derebeyliğe karşı olan üstünlüğünü güçlendirmek, prekapitalist müttefiklerine sömürüden daha az pay aktarıp, modern sermayenin merkezileşmesini hızlandırmak için çeşitli operasyonlara girişen yerli tekelci burjuvaların bir bölüğü, kendi uzun vadeli çıkarları açısından CHP'nin bugünkü merkez yönetim ekibini desteklerken, ve bu yolda prekapitalist sömürücülerin payını azaltmağa, sosyal patlamaları geciktirmeği tercih ederken, diğer bir bölümü de bugün AP'nin önderliğinde bir politik ittifak kurarak, yıllardır politik planda çeşitli zaaflara uğrayan kapitalist-prekapitalist ortaklığını yeniden ihya etmek ve zorbalığı artırarak emekçi halkın üzerindeki zulmü yoğunlaştırmak çabasındadırlar. Böylece, Milli Cepheciler özellikle tefecilik ve ticaret sermayesinin prekapitalist niteliğinin en bariz olduğu Doğu Anadolu'daki prekapitalist unsurları da harekete geçirerek yeni zorbalıklar yoluyla sözkonusu politik ittifakı restore etmek sevdasındadırlar. Dünyada ve Türkiye'de derinleşen kapitalist bunalımdan zarar gören, yeni vurgunculuk, karaborsacılık imkânlarının açılmasına rağmen, sömürüden aldığı payın oranı azalmakta olan tefeci-bezirgânlık ve ağalık, kendi varlığını güçlendirmek ve özellikle CHP merkez ekibinin üstlendiği tekelci çıkarların politikasının güçlenmesini önlemek için, çaba sarfetmek peşindedir. Son olaylarda sadece faşist komandoların değil, dinsel faktörlerin de kullanılması, olayların tertipçileri arasında tefeci-bezirgân unsurların bulunması ve dinciliğin tahrik edilmesi bu olgunun kanıtlarıdır.

Görünüm odur ki bu satırların yazıldığı sıralarla M.C.'ciler güven oyu için yeterli desteği sağlamışlardır, fakat bu destek ne hakim sınıflar arasındaki çıkar çatışmalarını azaltabilecek, ne de —en önemli faktör— olan emekçi halk hareketini durdurabilecektir. Bir yandan dünya kapitalistinin krizi öte yandan güçlenen emekçi halk mücadelesi, hakim sınıflar arasındaki parçalanmayı hızlandırmaktadır. Bugün yerli tekelci sermayede milliyetçi cephe ve CHP konusunda ayrı eğilimler gözlenmekle birlikte tercihler belirli finans grupları tarafından net olarak kristalleşmemiştir. Yerli finans kapital, genel olarak bir CHP-AP koalisyonunu istemektedir. Öte yandan «Atatürkçü ve laik» güçleri de Milliyetçi Cephe'nin özellikle «laik olmayan unsurlarının» karşısındadır. Bu faktörler hesaplanırsa, M.C., hakim sınıflar açısından «istikrarlı» bir yönetim kuramayacaktır.

MC'nin gösterebileceği tek «istikrar» gelişen işçi sınıfı ve genel emekçi halk gelişimine karşı zorbalığın arttırılması konusunda olacaktır. Fakat yamalı bohça niteliğini taşıyan ve bir kısım egemen güçler tarafından bile destek bulmayacak olan, MC eğer hükümeti kurabilirse kapitalizmin dağ gibi ekonomik krizi altında ezilecek ve sömürüden daha fazla pay almak isteyen prekapitalist ortakları da tatmin etmeğe çalışırken, seçim ihtimaliyle kitlelerin ekonomik taleplerine de tamamiyle sırt çeviremiyecektir. Öte yandan CHP-MSP hükümeti zamanında yoğunlaşan ve Sadi Irmak kabinesiyle büsbütün derinleşen enflasyonist politika, taban fiyat uygulamalarının sonuçları, MC'nin sırtındaki diğer ateşten gömlektir. Ayrıca Kıbrıs Savaş Harekâtı'nın yüklediği 15 milyara yaklaşan ağır yük MC ittifakının bir başka handikapıdır. Son olarak, Amerika'dan gelen askerî desteğin sevkiyatına ara verilmesiyle Türkiye bütçesinde % 60 oranında arttırılan savunma masraflarının getireceği milyarlarca liralık fonlar MC'nin, egemen sınıflar açısından çözmeğe çalışacağı sorunlardan bir başkasıdır.

Ve bu büyük ekonomik katastrof iç'nde, MC'nin başvuracağı yol, tüm yükleri emekçi halkımızın sırtına yüklemek ve emekçi halkımızın demokratik gelişimini, uyanışını ve mücadelesini zulüm ve terör yoluyla sindirme yoluna gitmek olacaktır. Ama sonuç alamayacaktır. 12 Mart sonrasının faşizmi gerileten emekçi halkımızın mücadelesi bu gün çok daha ileri boyutlara erişmiştir.

Böylece güçlenme çabalarında olan prekapitalist destekli finans-kapital despotizmine, faşizm özlemlerine karşı işçi sınıfı sosyalistleri ve tüm sosyalistler başta olmak üzere bü

(Devamı 5. Sayfada)

Milliyetçi Cephe başarısızlığa mahkûmdur

Son günlerde, özellikle sağ partilerin «milliyetçi cephe» girişimleriyle birlikte gelişen ve yoğunlaşan faşist saldırıların sebeplerinden başlıcası, Türkiye'nin de içinde bulunduğu, Kapitalist Dünya'yı saran, 1929 buhranını da geride bırakacağı artık sermayenin «yetkili ağızlarınca» da ikrar edilen krizden kurtulmak için hakim sınıflar arasında beliren görüş ayrılıklarıdır. İşte bu nedenledir ki «hükümet bunalımı» diye yutturulmak istenen olay, aslında, hakim sınıfların hükümet kuramama derecesine varan kendi bunalımlarından başka bir şey değildir.

Bugün, Türkiye'de, yaratılmak istenen «havaya» rağmen, bir yandan dünya şartları, öte yandan Türkiye şartları, açık faşist bir alternatifi gündeme getirmemektedir. İşçi sınıfının örgütlü gücü, faşist bir diktayı —ne bahasına olursa olsun— egemen sınıflara dayatacak bir siyasi alternatif olma boyutlarına henüz erişmemiştir.

O halde Milliyetçi Cephe Ne yapmak peşindedir?

Türkiye egemen sınıfları, «çok partili» demokrasiye geçerken, bağımlı ve besleme burjuvazi kendine en yakın ve en sadık müttefikleri aradı ve bulmakta da gecikmedi Bu, en ücra köylere kadar, halkı kendi sömürü ağı içinde inleten tefeci-bezirgânlıktı. 1950 yılında iktidara gelen DP, tefeci-bezirgân, finans-kapital ittifakının siyasi platformdaki yansımasıydı.

Kaplumbağa hızıyla da olsa «sanayileşen» Türkiye'de tefeci-bezirgânlığın bir kesimi acenteler halini alarak kapitalist sömürü mekanizmasının bir parçası haline gelmeğe doğru evrim geçirirken, bir kesimi de prekapitalist yapısını korumakta devam etti. Geçen 25 yıl boyunca, köprünün altından çok sular aktı. Finans-kapital, tefeci-bezirgân ortaklığı içindeki sömürüden pay alma kavgasında, ağırlık finans-kapital lehine gelişiyordu. Hele hele, 12 Mart Faşizmi sırasında tefeci-bezirgânlığın hali «yürek'er acısıydı(!)». Zedelenen sömürü ittifakını ilk siyasi yansıması 1970 öncesi DP-AP ayrılması oldu.

Öte yandan yükselen bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm mücadelesine paralel olarak gelişen sosyal muhalefet, 14 Ekim seçimlerinde Ecevit'i iktidara getirdi. Seçim kampanyalarında anti-tekel sloganlar atarak finans-kaptali bir hayli ürküten Ecevit, daha sonraki gelişmelerde, sağa kayarak sermayenin «yetkili ağızları»na CHP konusunda ne kadar yanılmış olduklarını söyletecek kadar, CHP'yi tekelci sermayenin sosyal demokrat, alternatif partisi haline getirme yoluna girdi.

Bir yandan, özellikle 2. Dünya savaşı sonrası ekonomik, politik, ideolojik alanlarda oldukça güçlenen ve artık tayin edici unsur haline gelen dünya sosyalist sisteminin varlığı, öte yandan her geçen gün daha da şiddetlenen sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki anti-emperyalist bağımsızlık mücadeleleri ile metropol ülke işçi sınıfının gelişen ve güçleşen sosyal muhalefeti, emperyalist-kapitalist sistemi adım adım geriletirken, emperyalist burjuvazi, kendi metropolünde sosyal patlamaları «önlemek» ve emekçi halkı ideolojik ve politik olarak kontrolü altında tutmak için, kısmî reformları kabullenmek ve bu kısmî reformları kendi iktidarını sarsmayacak ölçülerde gerçekleştirebilecek sosyal demokrat hükümetleri iktidara getirmek zorunda kaldı. Türkiye'de bu güne kadar, Batı tipi bir sosyal demokrat hükümetin ve

(Devamı 5. Sayfada)

Hapisteki bütün devrimciler derhal serbest bırakılmalıdır

Anayasa Mahkemesi Af Kanununun 2. maddesini de iptal ederek bir haksızlığı daha düzeltmiştir. Bu karar bütün ilerici, yurtsever ve sosyalistler arasında sevinçle karşılanmıştır. Anayasa Mahkemesinin, sağcı partilerin bütün saldırılarına rağmen bu haksızlığı yerinde bir tavırla ortadan kaldırması, günümüzün koşullarında demokrat bir tutumdur. Bu kararla sıkıyönetim mahkemelerinde TCK 146/3 maddesinde hüküm giymiş olan siyasî mahkûmların da, aftan 5 sene değil de, 141 ve 142. maddelerden hüküm giymiş olan diğer siyasî tutuklular gibi 12 sene yararlanmaları gerçekleşmiştir. Bu madde gereğince tutuklanmış arkadaşlarımız serbest bırakılmışlardır.

Fakat bütün bunlara rağmen hâlâ cezaevlerinde 146/1. maddeden müebbet hapse mahkûm edilmiş birçok devrimci bulunmaktadır. Gene Af Kanununun geçerli olduğu tarihten sonra, faşist 141/142. maddelerden tutuklanıp mahkûm edilmiş bir çok arkadaşımız da hâlâ hapiste tutulmaktadır.

Bu durum ülkemizde burjuva anlamda da olsa, demokrasinin tam anlamıyla gerçekleşmemiş olduğunun başka bir işaretidir. Bütün hapiste olan devrimciler derhal serbest bırakılmalıdır. Bütün ilericiler, yurtseverler, demokratlar cezaevinde bulunan siyasî tutuklu ve mahkûmların serbest bırakılması için, 141 ve 142. maddelerin kaldırılması için mücadele etmelidirler.

Turhalda baskılar sürüyor

Turhal Şeker Fabrikasında bin kadar işçinin işten atılmasını kınayan TSİP bildirisini dağıtırken tutuklanan Kitle Bürosu yetkilisi ve dört emekçi 20 şubat 1975 tarihinde tahliye edildiler.

21.1.1975'te tevkif edilen arkadaşlarımız faşist baskıları şöyle anlattılar: «Davaya bakan Turhal hâkimi tevkifi gerektiren bir durum görmemiştir. Ancak işveren temsilcisi Adliyeye gelerek hâkim ile görüşmüş ve bize «siz tehlikeli insanlarsınız» diyerek tevkif kararında etkili olmuştur. Tevkif sebebi, bildirinin suç teşkil etmesi ya da Kitle bürosundaki kitapların yasak olması değildir. Asıl sebep şeker patronlarının ambarlarındaki tonlarca şekerin ortaya çıkması ve işten atılan işçinin ve Turhal halkının ekmeğine sahip çıkacağı korkusudur.

Avukatın tahliye istemleri her defasında geri çevrilmiş ve arkadaşlarımız bir ay tutuklanmıştır.

SADİ IRMAK'IN EN SON «İNCİ»Sİ

Başbakan Irmak, bütçe görüşmeleri sırasında son olaylarda faşist parmağı olduğunu nasılsa söylecek olmuş. Sonra da CHP'liler kendisini alkışlayınca boğazına takılan kılçığı «Yani... şey... hem kara hem kızıl faşistler» diye çıkarmayı yeğlemiş! Ve böylece siyaset edebiyatımıza «sağ-sol çatışması», «milleti düşman kamplara bölenler» vs. gibi incilerin yanısıra bir yenisini armağan etmiş.

Şimdi bundan sonra her faşist çılgınlığın ardından «Acaba karalar mı yaptı, yoksa kızıllar mı» diye sorulacak. Ve anlaşılan faşizmin karasına da «Kızıl»ına da karşı olan beyazlar, burjuva diktatörlüğünün renksiz meyvalarını toplayacaklar!

Başbakanın, ağzından kaçan «faşizm özentileri» sözünü düzeltmek için ettiği «kızıl» faşist sözünden murat, herhalde Türkiye Sosyalist hareketi olsa gerek. Ama sorumsuz hükümetin kendini nedense çok sorumlu sayan başbakanının sosyalistlere bu tür karaçalma çabası sökmeyecektir. Çünkü gerçek gün gibi ortadadır: Sadi Irmağ'a son olayların ardında faşistlerin olduğu gerçeğini ağzından kaçırtıp, sonra da T.C. Başbakanına bunu dediğine diyeceğine pişman ettirecek kadar.

KARTAL'DA CHP GÜÇBİRLİĞİ KONUSUNDA SINAV VERİYOR

16 Mart Pazar günü Kartal ilçesinde yapılacak Belediye Başkanlığı seçimi için siyasi çalışmalar yoğunlaşmıştır.

Milliyetçi Cephe partileri aralarında ortak bir anlaşma yaparak, AP'nin belediye başkan adayını, Milliyetçi Cephe ortak adayı olarak göstermişlerdir.

Buna karşılık, Kartal'daki devrimci ve ilerici güçler anti-faşist bir adayda anlaşmak çabalarına girişmişlerdir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu bölgede sürdürülmekte olan demokratik güçbirliği çalışmaları sırasında, Türkiye Birlik Partisi Kartal yöneticilerine, CHP ile birlikte seçimlerde güçbirliği yapmağı önermiş, TBP'nin bunu kabul etmesi üzerine, CHP Kartal ilçesine TSİP ve TBP Kartal ilçeleri ortak bir öneri götürmüşlerdir.

«CHP'nin adayı olan M. Ali Büklü'nün desteklenmesi için, Büklü, Demokratik cephenin ortak adayı olarak lanse edilecek ve yapılacak ajitasyon-propagandanın niteliği anti-faşist olacak. Milliyetçi Cephe altında varolan sömürücü sınıflar cephesine politik anlamda vurulacak.»

Diğer 5 şartı daha içeren önerinin yukarıda yazdığımız birinci şartına CHP Kartal yöneticileri yanaşmamışlar, ayrıca CHP genel merkezinden, hiç bir konuda demokratik güçbirliği yapılmaması için teşkilâta tamim geldiğini belirtmişlerdir.

Bu durum üzerine TSİP İstanbul İl Başkanlığı CHP il merkezini aramış, ve durumu yansıtarak, güçbirliğinin kurulamamasının sorumlusunun CHP olduğunu belirtmiş, TSİP'in CHP adayını şartları kabul edilmediği için destekleyemeyeceğini, TSİP'in seçime ayrı adayla katılacağını söylemiş, Milliyetçi cephenin faşist adayının kazanması halinde vebalin CHP'ye ait olacağını belirtmiştir.

KİTLE SİLİFKE BUROSU AÇILDI

KİTLE Gazetesinin Silifke bürosu açılmıştır. Diğer KİTLE bürolarının yaptığı gibi çevredeki devrimci, ilerici, demokratik hareketleri KİTLE gazetesine yansıtacak ve o bölgedeki arkadaşlarımızın sorunlarına yardımcı olacak olan Silifke Bürosunun adresi şöyledir:

Bezder İşhanı, kat : 2, No 34 Silifke

İspanyada, faşizmin bozgunu yaklaşıyor

İspanya'da, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin nerdeyse 40 yıldır sürdürülen faşist diktatörlüğün karşısındaki bütün demokratik güçlerin mücadelesi geçtiğimiz hafta içinde, olağanüstü yoğunlaştı.

Franco diktatörlüğü altında ezilen İspanya halkı, faşizme son vermek üzere, grevin «cinayet» sayıldığı ve en ağır cezalara çarptırıldığı İspanya'da, bir süreden beri devam eden grevlere yenilerini ekledi. Geçtiğimiz hafta içinde sol eğilimli ve demokratik kuruluşların çağrısı üzerine, 20 şubat günü «Mücadele Günü» ilân edildi. Özgürlükler için mücadele günü çağrıları gizli mukavemet ve mücadele örgütleri tarafından yapılmış, buna karşılık Madrid başta olmak üzere, bütün İspanya'da büyük yankı bulmuştu. Aynı çağrıya yüzbinlerce işçi cevap verdi ve işi durdurdular. Yoğun bir işçi bölgesi olan Bilbao'da fabrikalar da çalışma durdurulurken, şehrin iki üniversitesinde öğrenciler direnişe geçtiler ve üniversiteler kapatıldı. Asturias, Vigo gibi şehirlerde on binlerce işçi grevlere katıldı.

Yine aynı gün, Madridli evkadınları, mücadele gününün bir parçası olarak, pahalılığı protesto için çarşıları, pazarları boykot edip, alışverişi kestiler. Boykot hareketinin umulmadık bir başarı kazandığı ve bütün dükkânların kapalı kaldığı bildiriliyor. Madrid'de bütün üniversiteler kapatıldı.

Yeraltına çekilmek zorunda bırakılmış olan sosyalist ve demokrat örgütlerin hazırladıkları özgürlükler için direnme gününün, büyük bir başarıyla yürütüldüğü kabul ediliyor. Öte yandan, bir süreden beri, şehir küçük burjuvazisini, kır kesimlerini, hatta bir zamanlar faşizmin temel direkleri olmuş ordu ve kilisenin bazı bölümlerini de etkileyen toplumsal muhalefet, gün geçtikçe güçleniyor.

20 şubatta, tam bir genel grev sağlanmış olmasa da, sol'un çeşitli kesimlerinin ilk defa ortak eyleme girişmesi, bundan böyle mücadelenin daha güçlü yürüyeceğini ve en kısa zamanda başarıya ulaşılacağını gösteriyor.

Bir zamanlar Franco'nun faşist rejimini kurmasında ve bunca yıl yaşatmasında en önemli etkenlerden biri durumunda bulunan İspanyol ordusu içinden de artık sesler yükseliyor. 18 şubat günü, siyasal af ve özgürlük isteyen iki subayın tutuklanmasından sonra, ordudaki kaynaşma büsbütün arttı. 200 subayın, siyasî af isteğini imzalamasından sonra, geçtiğimiz hafta içinde Barselona garnizonundan 25 subayın imzaladığı beş maddelik bir bildiri birliklerde dolaşmaya başladı. Bildiride, «ordunun halkın hizmetinde olduğu ve bir baskı aracı olamayacağı» söyleniyor.

Sanatçılar da yetkililere gönderdikleri imzalı bildirilerde, İspanya'daki baskı rejimini protesto ettiler.

Fabrikalar, üniversiteler, şehirler, çarşı pazar, hatta kilisenin ve ordunun bazı bölümleri bile birer demokratik direniş yuvası halinde...

Demokratik mücadelenin en geniş toplum katlarına yayılmasının başlıca nedenlerinden biri de, bu yıl inanılmaz derecede artan hayat pahalılığı...

Şimdi, halk arasında şöylesine espriler bile yapılıyor: «O iyi adamdır. Fiyatların hızıyla cennete yükselecek.»

İspanya'da bütün çevreler şu noktada birleşiyorlar: Hiç bir rejim sonuna kadar silâhların gölgesinde yaşayamaz. İspanya artık dönemece yaklaşmıştır. Güncel durum böyle sürüp gidemez.

Dünyanın bütün demokratik güçleri İspanya işçi sınıfının, emekçi halkının ve demokratik güçlerinin yanındadır.

Tiyö rejimine karşı demokratik muhalefet büyüyor

Güney Vietnam'da Tiyö rejimine karşı muhalefet büyüyor. Geçtiğimiz hafta içinde Saygon'da, 20 Şubat'tan itibaren, «tüm halkın, barış için mücadele örgütlerinin, öğrencilerin, her yerde grev ve boykot hareketlerine girişerek Tiyö'nün istifasını talep etmelerini öneren bildiriler dağıtıldı. Aynı bildirilerde, hâlâ tutuklu bulunan bütün yurtseverlerin serbest bırakılması, Saygon yöneticilerinden Paris Anlaşması şartlarının uygulanmasının istenmesi de söz konusu ediliyor. Bildiriler, «Tiyö'nün istifası ve bir barış hükümeti kurulması Cephesi» imzası ile son bulmakta.

Öte yandan, bir Budist rahip olan ve Budist rahiplerin ileri gelenlerinden sayılan Kuang Do da, ABD'den Tiyö'ye bütün yardımı kesmesini istedi. Kuang Do, «Vietnam sorunu silâh ve cephane yardımıyla çözümlenemez» dedi. Tran Hu Than adlı bir başka rahibin liderliğindeki «Toplumun çürüyüşüne karşı Halk Hareketi» de, basın özgürlüğü, 3 Şubat'ta tutuklanan 18 gazetecinin serbest bırakılması, Saygon'daki diktatörlüğün yasakladığı 6 günlük gazetenin yeniden yayına başlaması için bir hafta sürecek bir toplantı, gösteri ve toplu ibadet kararı aldı.

Güney Vietnam'da, ABD emperyalizminin uşağı ve Vietnam halkının düşmanı Tiyö rejimine karşı muhalefet bilece sınırlarını «sol» muhalefetin dışında da genişletmiş oluyor.

Vietnam Geçici Devrim Hükümetinin sözcüsünün bildirdiğine göre, Güney Vietnam'da sivil görünümlü 26 bin ABD askeri var. Bunlardan 15 bin kadarı Saygon Savunma Bakanlığında, 7 bin 700 kadarı da polisin «sükûneti sağlama» yani baskı ve zulüm programlarında müşavir görünümündedirler.

ABD, Güney Vietnam'da, Paris Anlaşmasının şartlarını kesinlikle ihlâl etmekte ve gerici Saygon rejimine yardıma devam etmektedir. Ancak Güney Vietnam'da hergün biraz daha güçlenen demokratik muhalefet, Tiyö rejimini yıkmaya kararlıdır ve yıkacaktır da.

Fas ilerme ve sosyalizm partisi ilk kongresini yaptı

Fas Komünist Partisi'nin ve Kurtuluş ve Sosyalizm Partisi'nin, 15 yıldan beri yasaklanmış olduğu Fas'da, 21 şubat 1975 günü «İlerleme ve Sosyalizm Partisi» ilk kongresini yaptı. Böylece, altı ay önce kurulmuş bulunan Partinin «yasal» lığı da tanınmış oldu. Son yıllarda, Fas'da ilerici, devrimci sosyalist güçler üzerinde yoğunlaşan baskılar, çeşitli olayların, ordudan gelen darbe teşebbüslerinin sonucundan Türkiye'de 12 Mart rejimine benzer bir rejime yol açmış, pek çok sosyalist ve komünist toplu mahkemeler aracılığıyla, idama kadar giden cezalara çarptırılmıştı. Sosyalist ve Komünist Partilerin kuruluşunun yasaklanmış olduğu bu ülkede, yine son yıllarda, bütün baskı ve tahakküme rağmen demokratik mücadelede yeni mevziler kazanıldı ve 15 yıldan beri, çalışmalarını yeraltında sürdüren sosyalistler, partilerini yasal olarak kurmayı da başardılar. İlerleme ve Sosyalizm Partisinin liderleri arasında, 15 yıl önce kapatılmış Fas Komünist Partisi ve Kurtuluş ve Sosyalizm Partisi'nin eski liderlerinin bulunması, bütün baskı, zulüm ve yasaklamalara rağmen sürdürülen militanca bir faaliyetin, yılmayan yiğit ve akıllı bir mücadelenin somut belgesi sayılmalıdır.

İlerleme ve Sosyalizm Partisinin kongresine çeşitli kardeş partilerin gözlemcileri davetli olarak katıldı. Sovyetler Birliği Komünist Partisi, diğer Sosyalist ülkelerin partileri, İtalya, Fransa ve Küba partilerinin temsilcileri dikkati çekiyordu. En fazla alkışlanan partili davetli ise, son günlerde Fas'la İspanyol Sahrası konusunda uzlaşmaz bir tutum içinde bulunan İspanya'nın gizli komünist partisinin delegesiydi. Öte yandan, Fas İşçi Birliği'nin, iktidar partisi «İstiklâl»in ve ılımlı «Halk Güçleri Sosyalist Birliği»nin temsilcilerinin de kongrede davetli olarak hazır bulunmaları, Fas'da, son zamanlarda bir siyasî yumuşama ortamına girildiğinin habercisi sayılıyor. Bu ortam, demokratik güçlerin uzun ve yiğit bir mücadelesinin sonucudur.

Parti Genel Sekreteri, (eski Fas Komünist Partisi Genel [illegible] onayına sunulacak tezleri açıkladı. Partiyi, «Bilimsel sosyalizmin rehberliğinde işçi sınıfının devrimci öncü partisi» olarak tanımlayan Ali Yata, emperyalist düşmanının dünya barışını tehdit ettiğini ve «Liderliğini Sovyetler Birliği'nin yaptığı sosyal ülkeler topluluğuyla ittifak içinde olacakların» sözlerine ekledi.

Fas'n derin bir ekonomik bunalım içinde bulunduğunu bildiren Yata, «eğer Fas, son aylarda gözlenen siyasal yumuşamayı sürdürürse, İspanyol Sahrası konusunda milli birlik sağlanabilirse, geleceğimiz hiç de karanlık değildir» dedi.

Son birkaç yılın askerî darbelerinin yerildiği söylevde, «millî demokratik devrim aşamasında, açık ve ortak bir programla bir CEPHE kurulması» önerildi.

23 Şubatta sona eren Kongrede, Ali Yata yeniden sekreterliğe seçildi. Bu defa, eskilerin yanında gençlerin de aralarında iki kadın üyenin bulunduğu merkez komitesine girdiği görüldü.

Eski (yasaklanmış) Fas Komünist Partisi ve Kurtuluş ve Sosyalizm Partisi'nin liderlerinin Merkez Komitesinde temsil edilmeleri, sürekliliğin ve geleneğe sahip çıkmanın somutlanması olarak değerlendiriliyor.

Kongrenin «askerî darbelere» ve «sol sapmaya» karşı onayladığı bir karar tasarısı yanında, âcil ve radikal bir toprak reformu da programa dahil edildi.

Seçimler konusunda ise, İlerleme ve Sosyalizm Partisi «halkın güvenine sahip bir millî koalisyon hükümetinin seçim ortamını hazırlamasını» istiyor.

Fas'da, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi, bütün zulüm ve engellere rağmen, Parti'nin ilk kongresiyle birlikte bir adım ileri attı.

Eritre halkına zulüm uygulanıyor

Etiopya'daki bugünkü iktidarın niteliği henüz yeterince açıklığa kavuşmuş değildir. Selasiye rejimini deviren bugünkü Etiopya yöneticileri sosyalizmden yana olduklarını ilân etmişlerdir. Bu sosyalizm elbette işçi sınıfı sosyalizmi değildir. Yönetimde millî burjuva unsurların, anti-feodal güçlerin ve bazı radikal küçük burjuvazinin yeraldığı anlaşılan Etiopya'daki reformcu girişimler, burjuva ve küçük burjuva şovenizmini de birlikte taşımaktadır. Ayrıca şimdiki yönetim emperyalizme karşı hâlâ açık bir tavır almamış, Eritre kurtuluş hareketini bastırmak için ABD'den yardım istemiş, en önemlisi, sosyalist sisteme, uluslararası işçi sınıfı hareketine yaklaşma eğilimleri göstermemiştir. Bu nedenle Etiopya'daki reformcu rejimin niteliği, sınıfsal karakteri ve politikası henüz netleşmemiştir. Ama rejimin Eritre'ye karşı açık bir şovenizm içinde olduğu, Eritre halkı üzerinde kitle katliamı, jenosit uyguladığı açıktır. Son günlerde, tarihin en kanlı zulümlerinden birisi Eritreli emekçiler üzerine yoğunlaşmıştır.

Amerika'dan Eritre'ye karşı silâh yardımı talebinde bulunan Etiopya hükümetinin anti-emperyalist bir tutum içinde olamayacağı anlaşılmaktadır.

Eritre sorunu giderek bir Eritre - Etiopya çatışması olmaktan çıkarak Arap dünyasında yeni bir sorun haline gelebilir. Çünkü Arap ülkeleri, soruna barışçı bir çözüm bulunamadığı takdirde, Etiopya'ya karşı petrol ambargosu uygulayabileceklerini bildirmişlerdir.

Arap basın yayın organları ile demokratik kuruluşların desteği yanında, Beyrut'ta üniversite öğrencileri Eritre birlikleri safında çarpışmak üzere gönüllü yazılmaya başlamışlardır.

Asmara şehrinde ve tüm Eritre'de çarpışmalar bütün şiddetiyle devam etmektedir.

Halk üzerindeki baskı ve zulüm ise giderek yoğunlaşmaktadır.

Dünyanın bütün demokratik güçleri Eritre'deki katliamı durdurmak üzere harekete geçmelidirler.

TÜRKİYE'DE GEÇEN HAFTA

Faşist saldırıların sorumlusu Milliyetçi Cephedir

Türkiye'de geçen hafta, Töb-Der toplantıları bahane edilerek yurt çapında yaygınlaştırılmak istenen faşizan saldırıların, «bahane»nin sınırlarını aştığı kanıtlandı. Erzincan'da sıradan bir tartışma bahane edilerek çapı son derece geniş bir faşizm provası tezgâhlandı. CHP'lilerin ilerici yurttaşların dükkânları tahrip edildi. «Pogrom» misali taşlı sopalı saldırılar düzenlendi. Olaylar kısa zamanda Erzincan köylerine de sıçradı ve KİTLE'nin son iki sayısında tanımlanan mihrakların tezgâhladığı faşizan saldırılar kısa zamanda ilericiler ve emekçi halk üzerinde bir terör hareketi haline geldi.

Aynı günlerde ise Milliyetçi Cephe adlı faşist özlemli, finans kapital güdümlü sağ partiler birliği siyasal parlamanter taaruzlarını yoğunlaştırdılar ve «hükümet olabilme» amacıyla son atılımlarını yaptılar.

Türkiye'de iki hattâ üç haftadır olağanüstü bir yoğunluk ve yaygınlık kazanan faşizm provalarının «kimler tarafından ve ne amaçla» tezgâhlandığı sorusu, olayların gelişimiyle önem kazandı.

Milliyetçi Cephe saldırıların tek sorumlusudur.

Saldırılar sırasında vurucu olarak MHP militanı faşist komandoların, kitle tabanı olarak da MSP'ye bel bağlamış unsurların kullanılması ve bir iki mevzii durum dışında AP ve CGP örgütlerinin olaylara karışmamış gibi gösterilmesi, faşist saldırıların Milliyetçi Cephe tarafından tezgâhlanan ve kesinlikle siyasi amaçlı saldırılar olduğu gerçeğini gizlemeye yetmiyordu.

Nitekim gazete sütunlarına yansıyan yanıyla dahi, başta Demirel olmak üzere bütün Milliyetçi Cephe partilerinin saldırganlara arka çıktı. Daha önemlisi, yoğun bir propaganda ile «olayları komünistlerin yarattığı ve ülkemizin gerçek bir komünizim tehlikesi ile karşı karşıya kaldığı» izlenimi geniş kitlelere yayılmak istendi.

Daha ilk ortaya atıldığında siyasi program olarak «Milliyetçi Cephe komünizm tehlikesini önlemek üzere kurulmuştur»dan öte ciddiye alınır bir öneri getirmeyen Milliyetçi Cephe, faşizan saldırıları çok yönlü amaçlarla tezgâhlamaktadır.

Önce hakim sınıflar içinde kol gezen derin ekonomik bunalım ve buna karşı halk içinde beliren tepkileri, işçi sınıfımızın ve diğer emekçi halk kesimlerinin yükselen demokratik mücadelesini muhayyel bir «komünizm tehlikesiyle» örbaş etme çabalarındadır. Bu arada MC kurmayları ülkede bir kargaşa havası varolduğunu iddia edebilmek için malzeme biriktirmektedirler. Böylece Milliyetçi Cephe'ye (ve onun başbakan Adayı Demirel'e) hükümet etme yolları açılmak istenmektedir.

Nitekim MC gazeteleri ve meclislerdeki sözcüleri, «Muhtemel bir erken seçimde, bugünlerde vuku bulan çatışmaların daha kanlıları olabilir. CHP bir an önce erken seçim teklif ederek ve bunu milletimize karşı bir şantaj haline getirerek işte bunu hedef ittihaz etmiştir.» (Son Havadis) propagandasını işlemektedirler.

Bu hava yaratılabilmiş midir? Bu söylenemez. Nitekim Milliyetçi Cephe'ye karşı baştan beri belirgin bir suskunluk politikası izleyen, karşı çıkmamasına rağmen, yandaş da çıkmayan finans kapital merkezleri olayların bu gelişiminde dahi baştaki suskunluklarını korudular.

Milliyetçi Cephe Nedir?

Bütün bu değerlendirmeler ister istemez milliyetçi cephenin sınıf temelini, bu gerici ittifakın savunduğu sınıfsal çıkarları da doğru bir değerlendirmeye tabi tutmak gereğini doğurdu. AP'si CGP'si, MHP'si ve MSP'si ile bu halk düşmanı siyasi organizasyon neyi savunmakta, neyi amaçlamaktadır? Soruya kuşkusuz «hükümet kurmayı» diyerek cevap veremeyiz. Soru daha köklü bir çözümlemeyle cevaplanmalı, MC'nin sınıf temeli eşelenmelidir.

Biraz gerilere dönelim. 1969'larda Türkiye'de devlet fideliğindeki semirmesini tamamladığı kanısına varan finans kapital, 1950'lerde kurduğu iktidar ittifakının yapısında —kendi lehine— yeni bir «çözüp yeniden kurma» operasyonunu tezgahlamaya başlamıştı. Finans kapital ile tefeci - bezirganlık arasındaki geleneksel çıkar ilişkisi ve bağının zayıflaması anlamına gelen bu girişim, ilk meyvasını AP'nin içinden 41'ler diye anılan bir kanadın kopmasıyla verdi.

DP'nin, AP'ye yöneltti̇ği eleştirilerin asıl önem taşıyanları, AP tarafından 1968 yazından itibaren alınmaya başlayan ekonomik tedbir ve kararlara yönelik olanlarıydı. DP, sahipleri tarafından işletilmeyen büyük toprakların vergilendirilmesine, emlâk vergisi oranlarının artırılmasına karşı çıkıyordu. Giderek, bu tavır, tarımdan sanayie kaynak aktarmayı amaçlayan her türlü girişime —açıkça değil ama— fiilen karşı çıkma eğilimi kazandı. Aynı günlerde Erbakan'ın liderliğindeki Milli Nizam Partisi de önemli bir kitle desteği elde ediyor: özellikle tefeci - bezirganlığın yaygın olduğu yörelerde ağırlık kazanıyordu. Bu da finans kapitalin yukarıda işaret ettiğimiz «operasyonuna» karşı bir tepki idi.

12 Mart Faşist rejimi ve finans kapital

Nitekim finans kapital çıkarlarına öncelik tanıyan bir ekonomi politikanın şampiyonluğuna sıvanan AP, 1971 Mart'ında hükümet edemez duruma düştü. Ancak bu noktada, hükümet edemez duruma düşenin, finans kapital değil, AP olduğuna bir kere daha işaret edelim. Finans kapital «tek başına iktidar» denemesine açık faşist bir rejim şartları altında girmeyi yeğlemişti. 1. ve 2. Erim hükümetleri, onları izleyen Melen ve Talu hükümetleri bazı nüanslarla hep finans kapital egemenliğini pekitmek amacını taşıyan siyasetler izlediler.

Ancak 14 Ekim 1973 seçimlerinde bu dönem sona erdi. Üstelik finans kapitalin, açık faşist rejim şartlarında iktidar edemeyeceği epey önceden kesinleşmişti. Dünya şartlarının bu anlamda elverişsizliği «Detant, Ortak Pazar ülkelerinde burjuva parlamenter demokrasi yönündeki ısrarlı tercih, vb.) ve ülke içinde bütün zulme rağmen yılmayan demokrasi mücadelesi, finans kapitalin «tek başına iktidar» olma çabasını başarısızlığa uğrattı. Üstelik iktidar üzerindeki finans kapital egemenliğini 1969 şartlarının da gerisine düşürerek.

İçinde anti-monopolist unsurlar taşıyan CHP ve belli kesimleriyle finans kapitalle bütünleşmesine rağmen, yer yer anti-monopolist tepkiler gösteren MSP'nin kurduğu koalisyon 12 Mart ve öncesinden «farklı» bir siyasi iktidar kompozisyonu oluşturdu.

Mart 1974'den, Eylül 1974'e kadar geçen dönemde, finans kapitalin bütün çabaları önce CHP-AP koalisyonuna, olmayınca «CHP'yi ehlileştirmeye» yöneldi. Bunda oldukça başarılar da elde edildi. Kıbrıs Savaş Harekâtı sırasında, CHP artık finans kapital için korkulur bir siyasi kuruluş olmaktan çıkmış, «uzlaşılabilir, hatta bütünleşilebilir bir «alternatif parti» niteliği kazanmıştı.

Ancak bunun «mutlak» bir tercih olmadığı da açıktı. Üstelik 14 Ekim seçimlerinden DP MSP ve MHP gibi sömürü sınıfların finans kapital dışında kalan kesimlerinin siyasi örgütleri de güçlenerek çıkmışlardı.

Aralık 1974 başlarında AP, MSP, MHP ve CGP arasında «milliyetçi cephe» adı takılan bir siyasi birlik oluşturma çabaları başladı.

(Devam 5. sahifede)

Sosyal Demokrasinin kökleri II Enternasyonal döneklerinin revizyonizmine ve oportünizmine dayanır

Bugün yeryüzünde görmezlikten gelinemeyecek bir siyasal güç, kitleleri etkileyen bir çizgi olarak önemli bir «varlık» taşıyan sosyal demokrasinin kökleri, İkinci Enternasyonel döneklerinin revizyonist çizgilerine dayanmaktadır. Bu gün Wilson'dan, Golde Meier'e Willy Brant'dan olup Polme'ye kadar uzanan bütün sosyal demokrat liderlerin görüşleri, Kautsky'lerin, Bernstein'lerin, Millerand'ların, «sınıflararası barış» sloganları altında, sınıf mücadelesini reddederek, burjuvazi ile uzlaşma, görüşlerine dayanır. Bu sapmanın sınıf temeli, aynı bir yazının konusudur.

II. Enternasyonalin ilk yılları

İkinci Enternasyonal, Birinci Enternasyonal'in, 1876 yılında Filedelfiya Kongresinde, dönemin siyasal şartlarının elverişsizliği yüzünden kendi kendini fesh etmesinden 13 yıl sonra 1889 Engels öncülüğünde kuruldu. Kuruluşu takibeden yıllarda doğru devrimci çizgide güçlü bir uluslararası işçi örgütüydü. 1893 yılında Zürich'te toplanan üçüncü kongresinde anarşizmi ve bireysel terörizmi «mahkûm eden» kararlar kabul edildi. Ama 1896 Londra Kongresinde, İkinci Enternasyonali daha sonra bir ihanet şebekesi haline getirecek olan oportünist ve revizyonist tohumlar belli belirsiz görüldü. Bu kongrede, sömürgecilik siyaseti ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı üzerine tutarlı kararlar alınıyor; fakat gittikçe daha büyük bir hızla yayılan ve sosyalist mücadele gündeminin ilk maddesini oluşturan bir tehlike haline gelen emperyalizmle mücadele konusunda geçerli hiç bir karar önerilemiyordu. Oysa, artık emperyalizm aşamasına ulaşmış ve proletaryanın karşısına «yeni çözümler» gerektiren «yeni sorunlar» çıkmıştı.

Daha 1900'lerde emperyalistler arası bir bölüşüm savaşının kaçınılmazlığı belli olmaya başlamıştı. Nitekim Lenin, 1907'de İkinci Enternasyonal'in Stuttgard Kongresinde bunu vurguladı ve «savaş çıkarsa ne yapılacaktı?» sorusunu ortaya attı. Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin (ASDP) bir kısım liderleri, «Ülkemiz istila edilirse savaşacağız. Vatanının savunmak herkesin hakkı ve görevidir» diye cevapladılar soruyu. Lenin sosyal şevenizmin bu açık itiraflarını, yurtseverlik maskesi altında işçi sınıfını burjuvazının kucağına atan tavrı kıyasıya eleştirdi. Ancak, bir yandan Berstein'in saptırmalarıyla markizmin bilimsel özü yok ediliyor, öte yandan Kautsky'nin katkılarıyla (!) emperyalist savaş destekleniyor, sınıf mücadelesi reddediliyordu.

Kautsky ve ortakları neler diyorlardı? İkinci Enternasyonal'in sağ sapma çizgisi olarak, bütün işçi sınıfı sosyalistleri tarafından mahkûm edilen bu akım, günümüzün sosyal demokrasisine hangi noktalarda ebelik etmektedir?

Burjuva Demokrasisi mi, Saf Demokrasi mi?

Bernstein, Kautsky ve ortakları sosyalizmin biliminin yerine «ikame» ettikleri görüşleriyle önce kapitalizmden sosyalizme «barışçı» yollardan geçiş konusunu mutlaklaştırmakta ve Kautsky'nin «ültra emperyalizm» teorisine dayanarak, kapitalizmin tekelci gelişiminin enternasyonal bir karakter kazandığını, bu karakterin kapitalizmin çelişkilerini ve serbest rekabetin yıkıcı (!) etkilerini son derece yumuşattığını öne sürmekte ve bu yüzden kapitalizmden sosyalizme barışçı yollardan geçilebileceğini iddia etmektedirler. Bir yanıyla kapitalizmin —gelişmesi için— proletarya tarafından açıkça desteklenmesi, beslenmesi gerektiğini savunan bu görüş, bir yandan da «barışçı geçiş»in mutlaklaştırılmış şartlarını çözümlerken, burjuva demokrasisi yerine «saf demokrasi» uydurmacasını getirmekte; bu arada da, parlamentarizme yapışmaktadırlar.

Lenin, konunun bu yanını şöyle vurguluyor: «...önderler genel olarak demokrasi diye adlandırdıkları burjuva demokrasisine tapınmayı hâlâ sürdürüyorlar... O gerçekte sarı bir enternasyonaldir. Onun Kautsky gibi başta gelen ideolojik önderleri, burjuva demokrasisini överler ve onu genel olarak 'demokrasi' ya da — daha budalaca ve daha kaba ifadeyle — 'saf demokrasi' diye adlandırırlar... ne kadar demokratik olursa ilsun, hiç bir burjuva cumhuriyeti, emekçi halkın sermaye tarafından ezilmesi için bir makineden, burjuvazinin diktatörlük aracından ve sermayenin politik hükümranlığından başka hiç bir şey olamaz.» (Lenin. Üçüncü Enternasyonal ve Tarihteki Yeri)

Lenin, saf demokrasi yutturmacasının içyüzünü açıklar ve barışçı geçişin mutlaklaştırılmasını mahkûm ederken, doğru ilkeyi gene kendisi koyuyordu.

II. Enternasyonal Reformizmi

İkinci Enternasyonal döneklerinin, günümüzün sosyal demokratlarına miras bıraktıkları bir diğer görüş, «reformizm»dir. Avusturya marksizminin teorisyenlerinden Karl Renner şöyle diyor: «Kapitalist gelişmenin kendi kendine, otomatik olarak... sosyalizasyona yol açacağını söyleyebiliriz... eski toplumun derinlerinde... yeni toplumun bütün unsurları olgunlaşıyor: Sermaye sosyalleşiyor.»

Bu katıksız burjuva yalanı, bir sosyal demokrat parti liderinin ağzından söylenince İkinci Enternasyonal döneklerinin, kapitalizmi nasıl canla başla «onarma» gayretine düşecekleri kendiliğinden anlaşılıyor. Marksizmin revizyonunu üstlenen Bernstein ve Kautsky'ler sonunda sosyalizmi kaba bir sosyal reformizme dönüştürdüler.

O dönemde işçi sınıfı sosyalizmi «Sosyal Demokrat» deyimi ile anılıyor işçi sınıfı partilerine bu ad veriliyordu. Fakat Lenin Bernstein'in savundu ğu çizginin devrimci olmadığını belirterek, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinin çizgisini «Devrimci Sosyal Demokrasi» diye adlandırarak, Avrupalı oportünistler için «Sosyal demokrasi, sosyal devrim partisi olmaktan çıkarak, sosyal reformları amaç edinen bir demokratik parti oldu» teşhisini koyuyordu.

II. Enternasyonal ve Şövenizm

Günümüz sosyal demokrasi içinde kol gezen sosyal şövenlik de ona İkinci Enternasyonal'den aktarılagelmiştir. Hatta belki de en köklü miras budur. Bismark'ın emperyalist Almanya'sında burjuvazi ile açık bir işbirliğine giren Kuatsky ve ortakları, «Vatanını savunmak herkesin hakkı ve görevidir» diyorlardı. Bu parlak sözün cilasını kazımak ve altında yatan işbirlikçiliği, şövenizmi, saldırgan burjuvazi ile ittifakı sergilemek gene Lenin'e düştü. Lenin, Savaş ve Sosyalizm'de şöyle yazdı:

«... proletaryaya düşman bir burjuva politikası izlemektedirler; çünkü bunlar (Kautsky ve ortakları) yabancı istilâcılara karşı savaşmak anlamında bir 'anayurdun savunulmasını' değil, sömürgeleri yağma etmek ve öteki ulusları ezmek 'hakkını' savunmaktadırlar... sosyal şovenistler sınıfına... Kautsky gibi bütün saldırgan devletlerin sosyalistlerinin 'anayurdu savunmada' eşit hakları olduğunu ileri sürenler girer».

O Kautsky ve ortakları ki Basel Enternasyonal Sosyalist Kongresi'nin «anti-militarist» özlü manifestosuna imza atmışlar ve hemen ardından yüzleri kızarmksızın savaş harcamaları için açılacak askerî kredilerin olağanüstü genişletilmesine oy vermişlerdi. Fakat kendi ülkelerinin burjuvazilerinin şoven sloganlarına sahip çıktılar, emperyalist burjuvazi ile işbirliği yapıp sosyalizme ihanet etmekten geri kalmadılar. Böylece, II. Enternasyonalin yıkılışını hazırladılar.

Marksizm'in revizyonu

Marksizm'i bir dogma, modası geçmiş bir felsefe olarak niteleyen bugünkü sosyal demokrat görüşlerin kaynağı da yine İkinci Enternasyonal döneklerinin çizgisindedir.

Marksizmi revizyona tabi tutmaya kalkışan Bernstein ve Kautsky, bir yandan diyalektik materyalist görüşü çürütüp, marksizmi sıradan bir toplum bilim teorisine indirgemeyi denediler. Kapitalist ekonominin sömürüsüne ilişkin marksist tesbitler kabulleniliyor, ancak bu tesbitlerin tamamlayıcısı olan politik gerekler ustaca geçiştiriliyordu. Proletaryanın devrimci rolü parlemanterizmin duvarları içine hapsedilmek isteniyordu. Özellikle Kautsky sınıf mücadelesini sonunda tamamen reddetti ve ünlü «süper emperyalizm» teorisi ile tekelleşen kapitalizmin sonunda bütün sermaye birikiminin tek elde (devlette) toplanacağını ve sömürünün böylece yok olacağını savunmaya kadar vardı. Sermayenin tek elde toplanacağı safsatası ile tekellerde biriken sermayenin yoğunlaşan sömürüsü maskelenmek isteniyordu. Yani daha o günlerden, tekelci kapitalizm, en hünerli savunucularını ve bekçilerini bulmuştu.

II. Enternasyonalin gecikmiş sonu

Birinci Dünya Savaşından sonra artık «sosyal demokrat» terim olarak da bilimsel sosyalizmden kopmuş ve burjuvazi ile işbirliği yapan, marksizmin özünü inkâr eden partilerin adı ve ideolojisi haline gelmişti. Nitekim Lenin, 1919'da Üçüncü Enternasyonali topladığı zaman, Dünya proletaryası kendi içinden çıkıp kendisine ihanet etmiş olan İkinci Enternasyonalin sonunu fiilen ilân etti.

Ancak burjuvazinin kaynaklarından beslenen sosyal demokrasi (Ya da İkinci Enternasyonal) Alman, Avusturya, İtalya, Norveç, Danimarka, İsveç ve İngiliz sosyal demokrat partileri tarafından yeniden hortlatılmak istendi. 1922'de Viyana'da «Viyana Enternasyonali ya da İkibuçukuncu Enternasyonal» toplandı.

1923'de ise Hague'de toplanan bir konferansta Emekçi ve Sosyalist Enternasyonal'in «yeniden» kurulduğu ilân edildi. Batı Avrupa sosyal demokrat partilerinin başını çektiği bu uluslararası birlik 1947'de Comisco adını aldı. Kısa süre sonra, bugün de varlığını koruyan Sosyalist Enternasyonal kuruldu. Hâlâ Sosyalist Enternasyonal adıyla kongreler toplayan burjuva enternasyonalinin bugün önde gelen simaları, Willi Brandtlar, Harold Wilson'ar, Golda Meir'ler, yani bir kısım emperyalist burjuvazinin mümtaz temsilcileridir.

Bugünkü Sosyalist Enternasyonalin durumu nedir?

Bugün çoğunluğu sanayileşmiş Batı ve Kuzey Avrupa ülkelerinin sosyal demokrat partilerinden oluşan Sosyalist Enternasyonal, son derece gevşek bir örgüt yapısı içinde bünyesinde 40'a yakın partiyi barındırmaktadır. 1914 yılında İkinci Enternasyonal Partilerinin 3 milyon 400 bin üyesi vardı ve yaklaşık 11 milyon seçmen desteğine sahiptiler. İkinci Enternasyonal kökenli Sosyalist Enternasyonal partileri, bugün yaklaşık 17 milyon üyeye sahiptirler ve 75 milyona yakın seçmen de «bu partilere» oy vermektedir.

Büyük ölçüde Alman, Danimarka, Hollanda, İsveç Sosyal Demokrat Partilerinin ve İngiliz İşçi Partisi'nin güdümünde olan Sosyalist Enternasyonal 1969 yılında toplanan 11. Kongresinde ve 1973'de Viyana'da toplanan 12. kongresinde aldığı kararlarla ve 1971 Helsinki Sosyalist Enternasyonal Konseyi oturumunda kabul edilen bildirilerle, bir yanıyla tekellerle bütünleşmiş bir çizgiyi, bir diğer yanıyla da «açık faşizme» karşı bir tutumu sürdürmektedir.

Denebilir ki, işçi sınıfı sosyalizminden yola çıkan sosyal demokrasi, bugün tekelci burjuvazinin liberal politikasının sözcüsüdür ve çoğu yerde emperyalist burjuvazinin uygulayıcısıdır.

1919 başında, devrim sırasında Sosyal Demokratlar devrimi orduya dayanarak ezdiler. Spartakistlerin liderlerinden Rosa Luxenbourg ve Karl Liebknecht öldürüldü. Resimde 1907'de bir sosyalist mitingde konuşan Rosa Luxembourg görülüyor.

SOSYAL DEMOKRASİYİ İYİ TANIMAK VE DEGERLENDİRMEK ZORUNDAYIZ

Bugün ülkemizde siyasi örgütü CHP olan, «ortanın solu», «Demokratik sol» gibi adlarla da anılan bir siyasi akım var: Sosyal demokrasi. Bu Türkiye'de geleneksiz, köksüz akım, 1967'lerden itibaren Ecevit liderliğinde bir kadro tarafından siyasal örgütlenmesini gerçekleştirdi; 1971-1973 faşizan baskılar döneminde değeri küçümsenmeyecek bir demokratik güç olarak belirdi; 1973 Ekiminden kısa süre sonra hükümetin büyük kanadı oldu. Bugün de Parlamentonun en büyük partisi durumunda.

Ülkemizde daha doğuşundan itibaren, sosyalistlerin, sosyal demokrasiye karşı tavrı yeterli açıklığı taşıyamadı. Bugün de aynı karışıklık, bulanıklık sözkonusu. Oysa Türkiye'de sosyal demokrasinin ve dolaysiyle CHP'nin ideolojik yapısını, sınıfsal temelini, demokrasi mücadelesindeki yerini, işçi sınıfı sosyalistlerinin bu akıma karşı tavrını «tesbit» etmek önemli, hattâ zorunlu

İşçi sınıfı sosyalistlerinin gündeminin ilk maddesi elbette saflardaki bölünmüşlüğü ortadan kaldırmak, sosyalistlerin birliğini sağlamak, sosyalizmin bilimini işçi sınıfımıza maletmek, işçi sınıfımızın siyasal örgütlenmesini güçlendirmektir.

İşçi sınıfı sosyalistlerinin güçlü ideolojik, politik ve örgütlü birliği sosyal pratiğin yalan-yutmaz eleğinden geçerek oluşacaktır. Yani sosyalistlerin birliği, işçi sınıfının demokrasi - bağımsızlık - sosyalizm mücadelesini engelleyenlerle, karşısına çıkanlarla yapılacak mücadeleden geçecektir.

İşçi sınıfı sosyalistlerinin «asgari» programı bu mücadelenin hedefini açık bir şekilde göstermiştir: Emperyalizm ve yerli ortakları.

Asgari programın gösterdiği bu hedef karmaşık siyasal dalgalanmalar içinde en ince politik taktiklerle donanması gereken bir ittifaklar politikasının yürütülmesini dayatıyor.

İşte sosyal demokrasinin, işçi sınıfı sosyalistleri tarafından enine boyuna değerlendirilmesi, CHP olgusunun «yerine» oturtulması gereği bu bakımdan da önem taşımaktadır.

Bir yandan işçiler arasında sosyal demokrat ideolojinin yaptığı tahribat, öte yandan, «anti-faşist mücadelede sosyal demokrasinin yeri», gibi sorunlarla karşı karşıyadır sosyalist hareket.

Bu bakımdan genel olarak sosyal demokrasinin, özel olarak CHP olgusunun, işçi sınıfı sosyalistleri tarafından daha iyi ve detaylı bilinmesi ve değerlendirilmesi bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Sosyal Demokrasi nedir?

Bugün yeryüzünde ve özellikle Orta ve Batı Avrupa'da 75 milyondan fazla insan, seçimlerde oylarını sosyal demokrasi için kullanıyorlar. Sayıları 40'a yaklaşan sosyal demokrat partiler, 17 milyon üyeye sahiptir. İtalya, Finlandiya, Fransa ve ABD dışında kalan gelişmiş kapitalist ülkelerde, sosyal demokrasi, işçi hareketi içinde «büyük kitle» desteğine sahip bir siyasal güç halinde. Emperyalizmin sömürü alanına giren ülkelerde emperyalizme bağımlı tekelci sermayenin, küçük burjuvazinin kitle desteğini de sağlamış yeni bir «alternatifi» olarak ortaya çıkarılma eğiliminde. Bunu Türkiye'de de gözlüyoruz.

Günümüz sosyal demokrasisini değerlendirmeden önce, onun sınıf temelinin, idolojisinin ve hedeflerinin, işçi sınıfı bilimi ışığında ele alınıp incelenmesi gerek. Çünkü sosyal demokrat partilerin çıkmazı da, kapitalist toplumlarda var olan, inkâr edilemez etkinliği de bu sınıfsal temelden, ideolojiden ve hedeflerden kaynaklanmaktadır.

SOSYAL DEMOKRASİNİN SINIF TEMELİ NEDİR?

Sosyal demokrasinin ideolojik kökleri İkinci Enternasyonal revizyanizmine ve oportünizmine dayanmaktadır. Kautsky'lerin, Brenstein'lerin, Axelrodların işçi sınıfı hareketini, burjuvazi ile sınıfsal işbirliğine sürükledikleri dönemde tohumları ekilen bu çizgi, «emperyalizm olgusunun yaygınlık ve etkinlik kazanmasından» (Dimitrov. Faşizme Karşı Birleşik Cephe) doğmuştur. Nitekim daha sonraları Kautsky'nin ünlü süper emperyalizm teorisiyle, «teorik muhteva» da kazanmaya çalışan bu ideoloji, işçi sınıfı harekeini emperyalist çıkarlara peşkeş çekmeyi amaçlar ve varlığını bizatihi «kapitalizmin emperyalistleşmesine» borçludur.

Sömürgeden, sermaye ihracı yoluyla kaynakları üzerinde ağır bir sömürü ağı gerilmiş azgelişmiş ülkelerden, emperyalist anavatana aktarılan yüksek kârlar, burjuvaziye, işçi aristokrasisine ve «sermayenin ayrıcalıklarından lokmalar alan küçük burjuvazi»ye bazı haklar ve «rahat maddi yaşama kolları» sağlama olanağı vermiştir. Bu kemik artıkları ise, Sosyal Demokratların, işçi sınıfı hareketini, **burjuvaziyle sınıfsal işbirliği** içine girerek saptırmasına ve giderek bugün «tekelci sermayenin», yükselen işçi sınıfı hareketlerine karşı en güvenilir bekçileri ve hattâ bazı emperyalist metropollerde «ana siyasi örgütü» haline dönmüştür. (Alman Sosyal Demokrat Partisi, İngiliz İsci Partisi vb.)

Bu haliyle sosyal demokrat ideoloji, burjuva sınıf temeli üzerinde yükselmektedir. Buna karşılık sosyal demokrasi sınıf desteğini, daha geniş kitlelerden elde edebilmektedir. Zaten açıktır ki, sadece işçi aristokrasisine. bürokrasisine ve I. Oundassynov'un ortaklaşa hazırlane dayanarak, sosyal demokrasinin «güçlü bir siyasi akım» haline gelmesi mümkün değildir.

Bu konuda V. Vassine, S. Gribanev ve I. Oundassynev'un ortaklaşa hazırladıkları «Bilimsel Sosyalizm ve Sosyal Demokrasi» adlı kitapta (Bilim Yayınları. Kasım 1974) bu sınıfsal temel şöyle açıklanıyor:

«...Sosyal demokrat partilerin ve reformist sendikaların bir çok sorumlu ve yöneticileri, parlemanterler, belediye başkanları ve bugünkü sosyal demokrat görevliler, kapitalizmin ekonomik ve politik iktidar sisteminin birer parçası haline gelmişlerdir... Oportünist ideoloji, ayrıcalıklı durumları, sanayideki ve ekonominin diğer alanlarındaki **toplumsal bağlantıların değişmezliğine** doğrudan bağlı olan işçi sınıfı grupları (seçkin işçiler, aristokrat işçiler) arasında da az çok tutarlı ve bilinçli destekçiler bulmaktadır. Bu gruplar, sanayide ve diğer ekonomik alanlarda «denetim görevleri» yapan **alt kademe idare personeli**, kariyeri, «patronla iyi ilişkilere» **bağlı olan** yüksek ücretli fabrika ve büro işçilerinin bir kısmı vb. gibidirler... Ekonomik durumun elverişli olması sayesinde işçi sınıfı inatçı mücadelesiyle iktisadi ve siyasal düzeyde bazen önemli mevziler **kazanmayı başarmıştır. Bu durum sınıf** çelişkilerinin kesinliğini bir ölçüde köreltmiş ve giderek nihai amaçların gözden uzaklaşmasına, günlük mücadelenin köklü değişiklikler yolundaki mücadeleden **koparılmasına** neden olmuştur. Ve bu kazanımların bir çok ülke emekçi halkınca (Burada yazarların sanayileşmiş Orta ve Batı Avrupa ülkelerini kast ettiklerini gözden ırak tutmayalım) sosyal demokratların yönetimi sırasında veya sosyal demokrat partilerin ve reformist sendikaların örgütlü işçi sınıfı hareketinin başında bulunduğu sıralarda elde edildiği hatırlanırsa, bunların (sosyal demokrat partilerin) emekçi halk üzerindeki etkilerinin artmasının nedeni daha bir açığa çıkar...»

Bu haliyle işçi sınıfı temeline değil, işçi sınıfı saflarınından kopmuş işçi aristokratlarına, ayrıca küçük burjuva aydınlarına dayalı bir kitle desteği olan sosyal demokrasinin, yürürlükteki düzeni değiştirmemek uğruna ittifaklarını çoğu kez burjuvazide arayacağı da bellidir. Nitekim öyle oldu. Sosyal Demokratların burjuvaziyle kurdukları ittifak faşizmin hortlaması pahasina da sürdürülmek istendi. «Bütün vahşetiyle ve barbarlığıyla faşist Almanya son çözümlemede sosyal demokrasinin burjuvazi ile sınıfsal işbirliğine gitme siyasetinden doğmuştur» (Dimitrov. Fasizme Karşı Birlesik Cephe.)

SOSYAL DEMOKRASİNİN İDEOLOJİSİ NEDİR?

Sosyal demokrasinin ideolojik çizgileri başlıca revizyonizm, parlemanterizm, oportünizm ve şovenizm sapmalarını içermekte, yansıtmaktadır.

Sosyal demokrasi revizyonisttir: Kapitalizmin eşitsizliğine, acılarına, sömürüsüne karşı marksizmin revizyonu kılıfı altında türettiği halis burjuva yardakçısı tezlerle, sermayenin giderek uluslararası nitelikli tekellerin elinde birikmekte olduğu (doğru olarak) tesbit eder ve ardından bu gelişmenin sömürüyü yok edeceğini, artı değeri ortadan kaldıracağını iddia eder. Kautsky'nin

(Devamı 5'inci sayfada)

PDA çizgisinin başlangıcı

1960 sonrası sol hareketin eleştirisinde TİP ve MDD'yi ele almıştık. Önceden hazırladığımız programa göre bu eleştirilere PDA ile devam ediyoruz. PDA'nın geçmişte izlediği çizginin 12 Mart dönemine kadar olan kesiti bu ayki İLKE Dergisinde işlenmiştir (Mart 1975) KİTLE'de ise, PDA'nın geçmişinin kısa bir özetini verdikten sonra bugünü incelenecektir.

PDA, MDD KÖKENLİDİR:

PDA, Mihri Belli'nin savunduğu biçimiyle bir küçük burjuva çizgisi olan MDD'nin içinden doğmuştur. PDA'nın bugüne dek uzanıp gelen ideologları Aydınlık Sosyalist Derginin yazı kurulunda yer almaktaydılar. MDD çizgisinin önce yönde başlayıp, 1967'de Türk Solu'nda devam eden, 1968'de ise Aydınlık Sosyalist Dergiyle vurgulanan görüşlerini daha önce etraflıca ele almıştık. Hatırlanacağı gibi MDD hareketinin başlıca yanlışları şunlardı: 1 — İşçi sınıfının politik bağımsızlığını tanımamak ve hareketi küçük burjuva radikallerinin kuyruğuna takarak, asker-sivil aydın zümrenin öncü atılımıyla MDD'yi yani birinci etabı gerçekleştirmek, Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye'yi kurmak, o zaman «proletarya partisinin oluşturulacağı Milli Demokratik Devrim sonrasını takiben işçi sınıfı öncülüğünde sosyalist devrimi yapmak, sosyalizmi kurmak. 2 — Bilinen terimiyle küçük burjuva kuyrukçuluğu olan bu tutumun pratikteki yansıması işçi sınıflarının örgütlenmesi bağımsız politik örgütünü oluşturması için değil, küçük burjuva aydınlarının ajite edilmesi için çalışmak, taktiği bu nokta üzerinde yoğunlaştırmak, ajitasyon ve propagandayı bu «taktik» üzerine kurmak 3 — Küçük burjuva radikallerini harekete geçirecek ve bilinçlendirecek bir sınıf tahlilleri yaratarak Türkiye'deki emperyalizmi bir «dış güç» gibi göstermek, daha çok NATO ve ikili antlaşmalar üzerinde durmak, uluslararası finans kapitalle içiçe geçmiş yerli tekelci sermayeyi etkisiz ve güçsüz, gibi göstermek, bir darbede bu «işbirlikçi burjuvazinin» tasfiye edilebileceği imajını yaymak. Gene asker sivil aydın zümreyi ajite edecek biçimde Türkiye'yi yarı—feodal bir ülke gibi göstermek, devrimin anti—emperyalist hedefinin yanına bir de anti—feodal görevleri abartarak koymak, böylece asker-sivil aydın zümredeki prekapitalizm aleyhtarlığını harekete geçirmek 4 — TİP yönetiminin pasifizime karşı tepki duyan genç ve dinamik unsurları sivri davranışlara itecek ve onları Kemalizm şakşakçılığına sürükleyerek, «laik ve Atatürkçü gençlikle laik ve Atatürkçü asker—sivil aydın zümre arasında ortak bir hat yaratmak, bu hattı anti—emperyalizm ve anti—feodalizm sloganlarıyla «mobilize» etmek. Gençlik eylemlerinin, böyle bir «mobilizasyon» için yardımcı bir etken olabileceği varsayımını hayata geçirmeğe çalışmak.

5 — Tüm bu küçük burjuvalığın ve küçük burjuva kuyrukçuluğunun kopmaz bir parçası olarak, halkımızın anti-emperyalist kavgasını «milliyetçi» motiflerle tanıtmak, kadrolara sempatizanlara ve emekçilere sosyalist bilinç yerine, «milliyetçi» bilinci aşılamak, MDD kavgasının «içtenlikle Türküm diyen herkesin kavgası» olduğu savunmak. Böylece anti—emperyalist mücadelemizi sınıfsal muhtevasından, halk karakterinden soyutlayarak, işçi sınıfı ideolojisi ve pratiği dışına düşürmek, sınıf mücadelesi ile anti—emperyalist mücadeleyi ayrı göstermeğe uğraşmak 6 — nihayet, küçük burjuva radikallerinden beklenen bir «devrim» için çalışıldığından devrim, devlet ve iktidar sorununu, işçi sınıfı açısından değil, küçük burjuva ilericiliği açısından ele almak.

PDA'CILAR KUYRUKÇULUĞUN ŞAMPİYONLUĞUNDAN YOLA ÇIKMIŞLARDIR:

İşte PDA'nın bugünkü ideologları 1968, 1969 yıllarında ve 1974'in ilk yarısında böyle bir çizginin şampiyonluğu ve ideologluğunu yapmışlardır. 1970 Ocak ayında Aydınlık S. D. çevresinde bölünme olduğu ve PDA doğduğu zaman yayınlanan her iki Aydınlık'ta da yekdiğerine yöneltilen suçlama, karşı tarafın küçük burjuva kuyrukçusu olduğu, işçi sınıfına inanmadığı, işçi sınıfının öncülüğü için çalışmadığıydı. Ve her iki tarafın da karşılıklı suçlamaları gerçeklere dayanıyordu. Her iki taraf da, o zamana dek küçük burjuva kuyrukçuluğunun şampiyonluğunu yapmışlardı: Üstelik PDA'cılar kuyrukçuluk meselesinden ötürü ayrılmış değillerdi. (1)

PDA'cıların kuyrukçuluk şampiyonluğunun en canlı kanıtlarından biri, Aydınlık Sosyalist Dergi'den uzaklaştırılmadan önceki son sayıda Halil Berktay'ın uzun «bilim» yazısında göze çarpmaktadır. Bugün de hâlâ PDA'cılığın baş teorisyenlerinden olan Halil Berktay, bu yazısında Türkiye'de devrimi 6 aşamaya bölüyor ve bunların ilk üçünde öncülüğü küçük burjuva veriyordu. Bilimsel Sosyalist Devrim Anlayışı, Aydınlık S. D. Sayı 14, Aralık 1969)

Gene bir zamanlar PDA'nın ideologlarından olan Şahin Alpay ise Aydınlık Sosyalist Derginin 12'ci sayısında «...Türkiye'de proletarya bugün devrime öncülük edecek objektif ve sübjektif şartlara tam olarak sahip değildir.» diyordu (Türkiye'nin Düzeni Üzerine). Aydınlık S. D Ekim 1969)

Öte yandan bu teorisyenler Milli Demokratik Devrim ve Milli Demokratik hareket diye ayrı bir kavram icat etmişlerdir. Milli Demokratik Devrim'in tamamlanması, yani devrim olabilmesi için işçi sınıfının öncülüğünü sözde kabul ediyorladı, ama bu MDD mücadelesinde asker—sivil aydın zümreden devrimin önünü açacak ilerici atılımlar ve hareketler gelebilirdi. İşte böyle ilerici hareketlere Milli Demokratik Hareket adı verilmeliydi... Gene MDD hareketinin başlangıcında asker-sivil aydın zümre yekvucut ve devrimci olarak gösterilirken 1970'in başında «Sol Kemalistler» diye bir kavram icat edildi ve müttefiklerimiz sol Kemalistler olduğu öne sürüldü. Görüldüğü gibi MDD mektifinin ideologları arasındaki entellektüeller, ellerine kalemi aldıkları zaman hepsi dünya ölçüsünde birer nazariyeci kesiliyorlar ve boyuna teori kasiyorelar, bilimsel sosyalizmi yeni yeni «katkılarla» zenginleştiriyorlardı. Bu entellektüellerin daha sonra PDA'nın akademisyenler kadrosunu oluşturacaklardı.

Böylece, 1971 öncesindeki örgütsüzlük anarşisine, kavram kargaşasına ve eylem keşmekeşine nasıl gelindiğini daha kolay anlamak mümkündür. Bu aşurede PDA'cı teorisyenlerin de büyük payları olmuştur.

KUYRUKÇULUKTAN «MAOCULUK»A ÇARKEDİŞİN NEDENLERİ:

PDA Aydınlık ortaya çıktıktan sonra birkaç ay daha, yeni yeni spekülasyonlarla kuyrukçuluğuna devam etti. Sonra birdenbire «Maoculuğun Türkiye'de boş bir alan olduğunu görüp, o kariyer köşeciğini kaparak Türkiye'de misyon sahibi olmayı seçti. Ayrıca MDD hareketinin başından beri Mao Vietnam savaşında aktüreliği ortamında bile daha fazla cevirilip yayınlanmış, kolay gelmesi nedeniyle Lenin'den daha fazla okunmuştu. Öte yandan Kültür Devriminden güçlenerek çıkan Lin Piao, 1969'daki ÇKP 9'cu kongresinde Mao'nun halefi ilân edilmiş, Marksizm-Leninizm—Mao Tsetung düşüncesi diye bir kavram öne sürülmüş, «Mao Tsetung düşüncesi»nin «emperyalizmin çöküş çağının Marksizm-Leninizmi» olduğu söylenmişti. Lin Piao'nun «Yaşasın Halk Savaşının Zaferi» adlı kitabı genç kadrolar tarafından hararetle okunuyordu.

Öte yandan işçi sınıfından kopuk gelişen anti—emperyalist hareket ve resmi ya da sivil faşistlerin öğrenciler üzerine saldırtılması öğrenci eylemlerine şiddet kazandırmış, bu sertlik gençleri işçi sınıfı bilimine değil teorik keskinliklere de itmişti. Bu nedenle Sovyetler Birliği'ni «modern revizyonist» ilân eden görüşün Türkiye'de revaç bulması için ortam «elverişliydi.»

Diğer taraftan, MDD teorisyenleri, emperyalizmi Amerika'dan ibaret göstermek, anti_emperyalizmi, anti—Amerikancılıkla özdeşleştirmek konusunu öylesine abartmışlar, Amerika'nın Türkiye'deki varlığını öylesine vurgulamışlar ve bu varlığı da bir «dış güç» gibi göstermede o denli ilerlemişlerdi ki, Çin'in o zamanlar izlediği ve sonradan terk ettiği sert anti—Amerikan tutum bir çok kişiye çekici gelmekteydi. Gene Sovyet—Çin ihtilafına ait Türkçeye çevrilmiş kitaplarda, Çinliler, Sovyetleri yeterince anti—Emperyalist olmamakla suçluyorlar. SSCB'nin Amerikan emperyalizmi diye özel bir vurgulama yapmayıp, emperyalizmi gene ve bütün olarak göstermesini eleştiriyorlardı. Yapısı gereği anti—emperyalist olan gençlik içinde sanki AET olgusu hiç yokmuş gibi anti-emperyalizmi salt bir anti—Amerikan'cılık diye gösteren görüşler yaygınlık kazanmaktaydı.

Gene aynı konunun bir başka boyutu da şuydu: MDD, Türkiye'de anti—emperyalist mücadele ile sosyalist mücadeleyi ayırmıştı. Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelesi diyerek anti—Emperyalist ve anti—feodal hedefler göstermekte, Kemalist müttefikleri ürkütmemek için sosyalizm sözcüğünü pek ağıza almamakta, dünya sosyalist sisteminin ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin gelişim ve güçlenmesine yayınlarında fazla yer vermemekteydi. Buna karşılık, dünyanın her yanındaki ulusal kurtuluş mücadeleleri uzun uzun vurgulanıyor, ama bu mücadelelerin, dünya sosyalist sisteminin, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve proleterya devrimlerinin bir parçası olduğu gerçeği üzerinde fazla durulmuyordu. Öte yandan 1960 sonrasında ezilen halkların kurtuluş mücadeleleri yeni boyutlar kazanmıştı. Çinhindi halkları, emperyalizme kan kusturuyordu ve emperyalizmin jandarması Amerika'nın saldırgan siyaseti büsbütün artıyordu. Bu şartlarda, bağımsızlık mücadelelerinin hal kurtuluş savaşlarının güçlü anti-emperyalist başarıları ve onun karşısındaki Amerikan zulmü genç kadrolarda sosyalist sistem ile kurtuluş savaşları arasındaki diyalektik bağı ve sosyalist sistemin kurtuluş savaşlarına olan büyük katkısını farketmelerini engelliyordu.

Ayrıca anti—emperyalist mücadelenin MDD tarzında konularak, işçi sınıfı muhtevasından soyutlanması ve emperyalizmin kontrolü altında bir ülke olan Türkiye'deki devrimin halk karakterinin ana çelişki olan sosyalist sistemle emperyalist sistem arasındaki çelişki yerine ulusal kurtuluş savaşlarıyla—yani ezilen uluslar—emperyalizm arasındaki çelişkinin konması anti—emperyalist gençlik içinde sempati ile karşılanıyordu.

Böylece özellikle Lin Piao'nun o zamanlar Türkiye'de gençler arasında okunan «Yaşasın Halk Savaşının Zaferi» kitabında da dile getirilen ve esas çelişmeyi ezilen uluslarla emperyalizm arasında gösteren, dünya sosyalist sisteminin emperyalizme karşı büyük ekonomik, politik ve teknolojik gücünü, üstün nükleer savunma potansiyelini gözönüne almayan; ulusal kurtuluş savaşlarının (halk kurtuluş mücadelelerinin) dünya sosyalist sisteminin ve proletarya devrimlerinin bir parçası olduğunu ve çağımızda emperyalizmin önündeki asıl engelin sosyalist sistemin teşkil ettiğini kabul etmeyen görüşler içinde Türkiye'de de gençlik içinde elverişli bir alan vardı.

PDA'cılar gençlik içinde elverişli bir «Maoculuk» ortamı bulacakları kanısında idiler. Nitekim Halil Berktay, Türkiye'de devrimi altı aşamaya taksim edip, ilk üçünde öncülüğü küçük burjuvaziye bahşettiği yazısında milli demokratik devrimin ancak proletarya öncülüğünde sonuca ulaşacağını söylerken «...Biz hangi öncülükte olursa olsun milli kurtuluş hareketlerini proletarya öncülüğünde olmaları, kapıdan kovulacak olan emperyalizmin bacadan girmesi olanağını kaldırdığı için öncelikle milli demokratik devrimleri, çağımızın en önemli gücü olarak görüyoruz... yani ezilen uluslar ile emperyalizm arasındaki çelişkiye de dünyamızın ana çelişkisi gözüyle bakıyoruz...» Aydınlık SD, s. 14) diyordu.

Dikkat edilecek olursa, yazar, «milli kurtuluş hareketleri proletarya öncülüğünde olursa milli demokratik devrim olur ve bu çağımızın en önemli gücüdür» diyor. Bu görüşünü dünyamızın ana çelişkisinin emperyalizmle ezilen uluslar arasında olduğuna bağlıyor... Yazar burada Milli Demokratik Devrimi sosyalist devrimler dışındaki tek evrensel model olarak gördüğü gibi, bu milli demokratik devrimlerin sosyalist sistemden ve sosyalist devrimlerden de önemli güç olduğu şeklinde bir değerlendirmeye varıyor!

Böylece PDA teorisyenleri zaten varolan kavram kargaşasının, elverişli pekçok sübjektif şartları hazırladığı gerçeğinden yola çıkarak, «Maoculuk»un ardına gizlenerek kariyerizm yapmanın, tekkelerini korumanın ve güçlendirmenin yollarını aramışlardır.

Fakat hesapları onları yanıltmış, gençlik kesimleri hemen bu akademisyen ekibini «Kampus Maocusu» diye yaftalayarak bir kenara itmişti. Ne var ki PDA olan masa başı devrimciliğine devam ederek yayınladıkları dergiler, vasıtasıyla kavram kargaşasının yoğunlaşmasına yol açmışlardır.

PDA'cıların zararları bu kadarla da bitmemiş, zamanla masa başı keskin lafazanlıklar yaparak Türkiye'de devrimi halk savaşını başlatmanın şartlarının hazır olduğu şeklinde görüşleri yaymışlardır. Bunlarla birlikte yola çıkan ve gerçekten de devrimi gerçekleştirmek bazı çırpınan yiğit, inanmış ve fedakâr unsurlar, bu entellektüel kliğin devrim değil laf yapmağa niyetli olduğunu anlayarak «Maocu» ideologların peşinden ayrılmışlar, halk savaşının başlangıç aşaması olarak gösterilen çalışmaları yapmak ve devrim kıvılcımını tutuşturmak amacıyla, bağımsız çalışmaya geçmişler ve şehitler vermişlerdir... PDA'cı laf ebeleri ise «anti—feodal devrim»i, toprak devrimi Ege'de, yani tarım da kapitalizmin en fazla gelişmiş olduğu bölgede aramağa çıkmışlardır.

Böylelikle Kemalizm kuyrukçuluğundan yola çıkan, işçi sınıflarının objektif ve sübjektif öncülük şartlarını tartışan PDA'cılar, boyuna görüş değiştirerek sözlerini, tahlillerini ve hedeflerini bir süre sonra değiştirip, sonra onları da değiştirerek, sürekli hedef şaşırtarak ama lafta en hızlı keskinliğin, en provakatif davranışların şampiyonluğunu da kimselere bırakmayarak bugüne dek gelmişlerdir.

PDA'cıların enfazla zikzak çizdikleri başlıca konulardan birisi de Türkiye'de sınıfların durumu meselesidir.

Önce Türkiye'yi bir yarı-feodal ve yarı-sömürge olarak gösterip, sonra feodalitenin Türkiye'de fazla önem taşımadığını belirten PDA'cılar 1970 Aralık ayında yeniden Türkiye'yi bir yarı-sömürge ve yarı-feodal ülke olarak göstermişler, toprak devrimi hedefini çizmişler, devrimin temel gücünün köylülük olduğunu iddia etmişlerdir. Hindistan'da köylü anarşizmine dayanan bir hareket olan, ağaları öldürerek toprak devrimine ulaşılacağını söyleyen Naksalit hareketini abartmalarla tanıtarak bir kısım kadroları provokasyona itmeğe çalışan PDA'cılar, 1975 Şubat ayında ise yeniden çarkederek kırlarda devrimin temel gücünün tarım proletaryası olduğunu öne sürmektedirler.

Böylece sosyalizmi bir entellektüel oyunculuk, ideolojiyi ise bir yaz—boz tahtası haline getirmeğe çalışan, en temel kavramlar ve gerçekler üzerinde bile pervasızca oynayan tahrife, «katkı»lara, geri dönüş ve çarkediş, tekrar geri dönüş ve yeniden bir öncekine dönüş gibi «bilimsel» akrobatlıklara heves eden PDA'cılığı, bilim açısından ciddiye almağa imkân yoktur. Ama PDA'cıların verdikleri zararlar devam etmektedir. Bu bakımdan PDA'cılığı tüm boyutlarıyla teşhir etmek, işçi sınıfı sosyalizminin bugünkü görevlerinden biridir.

SOSYALİZMİN TEMEL KAVRAMLARI

ARTI - DEĞER SÖMÜRÜSÜ

Kapitalist sömürü deyince, işçi sınıfının sömürülmesi deyince, ilk başta eğer meselelerin özünü görmüyorsak, bu sömürünün kapitalistlerin haksız davranmalarından, hile ve oyunlarından, vergi ya da borçlarını ödememekten kaçınmalarından kaynaklandığını, «kötü» ruhlu patronların kanunları çiğnemelerinden doğduğunu zannederiz. Bu gibi yöntemler Türkiye gibi ülkelerde kapitalistlerin gerçekten de sık sık başvurdukları sömürüyü artırma yollarından bazılarıdır. Hırsızlık, rüşvet, adam satın alma, evrak sahtekârlığı vs.vs. bütün bunlar, burjuvaların her gün başvurdukları çarelerdir. Ama, kapitalist sömürü bu değildir. Kapitalist sömürü doğrudan üretimden kaynaklanır ve, ne bir «haksızlık» ya da «hırsızlık»la ilgisi vardır, ne de aldatmaca ve kandırmacalarla. Bu doğrudan kapitalist üretim tarzının işleyişiyle ilgilidir. Ve bir kişi işçi oldu muydu patron tarafından ister istemez sömürülmeyi de peşinen kabul etmiş demektir. İşçi demek, mutlaka sömürülen, emeğinin ürününe el konan demektir. Patron demek - isterse dünyanın en «namuslu», iyi niyetli, ahlâklı adamı olsun, sömüren, başkasının emeğinin ürününü gaspeden demektir. Bunun insanların iyi ya da «kötü» olmasıyla uzaktan yakından ilgisi yoktur. Kapitalist üretim tarzı işçi sınıfının burjuvazi tarafından sömürülmesi üzerine kurulmuştur. İşçi bir fabrikada ücre karşılığı çalışıyorsa bu sömürülüyor demektir. Şimdi bunu açıklamaya çalışalım.

İşgücü bir maldır

Kapitalist bir işletmedeki üretim, işçilerin patronun mülkiyetinde olan üretim araçlarını kullanarak mal üretmeleri şeklinde olur. İşçiler bu süreç içinde, patrondan ücret alırlar, ürettikleri mallar ise tamamen patrona ait olur. Burada, artı-değer sömürüsünün anlaşılabilmesi için şu iki sorunun cevabı verilmelidir: Önce, işçinin aldığı ücreti belirleyen nedir? İkinci olarak da, patrona kalan malların değeri ne kadardır?

İşçi aldığı ücret karşılığında patrona kendi işgücünü satar. İşe girerken patronla yaptığı sözleşmede, günde sekiz ya da on saatlik bir çalışma sonunda şu kadar ücret alacağını ve bu süre zarfında ürettiği malların patrona ait olacağını kabul etmiş demektir. Kapitalist sömürü önce burada kendini belli eder. Üretim ilişkisi kendiliğinden herşeyi öyle ayarlamıştır ki, işçi emeğinin ürününün patrona kalmasını yekten kabul etmek zorundadır. Çünkü üretim araçlarının sahibi patrondur. Bu yüzden bir iş günü süresince işçinin işgücü patronun hizmetine girer. Ona satılmıştır. İşçi yaşamak için bunu yapmak zorundadır.

Patron işçinin işgücünü ücret karşılığında satın alabildiğine göre bu durum, işgücünün de bir mal olduğunu gösterir. Önce. İşgücü de bir maldır. İşgücü bir mal olduğuna göre, onun da değeri, hangi şartlar altında alınıp satılacağı, tıpkı diğer mallarda olduğu gibi, belirlenmesi gerekir. Ve gerçekte de böyle belirlenir. Bütün malların değerlerinin, bunların içlerinde maddeleşmiş olan toplumsal açıdan gerekli ortalama emek miktarı ile belirlendiğini görmüştük. O zaman iş gücünün değerini de bu şartlar belirler. Yani işgücünün işgücü olması, fabrikada patronun istediği gibi çalışıp üretebilecek şekile gelebilmesi için, onun üzerinde harcanmış emek miktarı tarafından belirlenir. İşgücünün üretilmesi ve yeniden üretilmesi için ne gereklidir.. İşçinin yiyip, içmesi, giyinmesi, barınacak bir yeri olması, belli bir eğitime sahip olması gerekir. Ayrıca gelecekteki işgüçlerinin, işçi nesillerinin, sağlanması için işçinin aileye, çoluk ocuğa sahip olması gerekir. İşte bütün bunların sağlanması için gerekli şeyler, işgücünün mal olarak üretilmesi için gerekli emek miktarını, dolayısıyla işgücünün değerini belirler.

Diğer mallardan farklı olarak işgücünün değerinin belirlenmesinde yukarda saydıklarımızdan başka şu faktörlerin de önem taşıdığı anlamına gelir: Bir kere, toplumun maddi ve kültürel gelişme düzeyi, sonra da o toplumdaki işçi sınıfının içinde oluştuğu ve örgütlü bir politik güç haline geldiği tarihsel şartlar. Şu demektir: Gelişmiş bir toplumda bir işçi kendini gazete okumaya ya da televizyon seyretmeye zorunlu hisseder. Toplumun şartları bunları artık zaruri entellektüel ihtiyaç maddeleri haline getirmiştir. Bu yüzden işçinin, işgücünü üretebilmesi için bunlara ihtiyacı vardır. Bunların değeri kadar da işgücünün değeri artmış demektir. İkincisi, tarihsel faktör ise doğrudan burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf mücadelesinin ekonomik alandaki yansımasıdır. Burjuvazi, özünde işgücünün alıcısı olduğu için bunun değerini her zaman düşük tutmaya, yani işçilere düşük ücretler ödemeye çalışacak, proletarya ise bu malın, işgücünün, satıcısı olduğu için bunu her zaman pahalıya satmak isteyecektir.

Bu yüzden de, arada sürekli bir mücadele olacaktır. Objektif ve subjektif şartları güçlüyse, işçi sınıfı yüksek ücretler kazanabilecek, yoksa patronlar daha kârlı çıkacaktır. Demek ki ücretlerin belirlenmesinde bir de sabit olmayan, böyle tarihsel şartlara göre değişen bir faktör daha vardır.

İşçilerin güçlü bir mücadele vererek ücretlerinin artmasını sağlamaları patronun kârını azaltır. Bu kaybı önlemek için patron da, üretimi modernleştirmek, yani satın aldığı işgücünün üretkenliğini artırmak zorunda kalır. Bu bütün ekonomi çapında sürekli gerçekleştiği için, işçierin satın aldığı ihtiyaç maddelerinin değeri de sürekli düşer. Çünkü üretimin modernleşmesi her adımda aynı miktar emeğin daha çok mal üretmesi, bir malın içindeki emek miktarının azalması, dolayısıyla değerinin azalması demektir. Böylece işçilerin işgüçlerini üretebilmek için satın aldıkları ihtiyaç maddelerinin değeri, dolayısıyla işgüçlerinin değeri de düşmüş olur. Patronlar işçilerin ücretlerini artırma mücadelelerine böyle cevap vermek zorundadırlar. Bu durum sınıf mücadelesinin toplumların ilerletici gücü olduğunu ispat eden olgulardan biridir de aynı zamanda.

Görüyoruz ki işgücünün değerinin belirlenmesinde çeşitli ve kısmen birbirine zıt unsurlar etkide bulunuyor. Bu yüzden işgücünün değeri sürekli değişen bir şeydir. Bunun miktarı genel olarak, iki uzlaşmaz sınıf arasındaki karşılıklı güçer ilişkisine bağlıdır.

İşgücü kendi değerinden daha fazla değer üretir

Kapitalist sömürünün temelinde ücretli işçi ile kapitalistin birbirinden ayrılması yatar. Kapitalist, üretim araçlarının sahibidir, işçiler ise sadece bir tek şeye sahiptirler; işgüçleri. Yaşayabilmek, varolabilmek için bunu kapitalistlere satmak zorundadırlar.

Kapitalist sömürünün temelinde ücretli işçi ile kapitalistin birbirinden ayrılması yatar. Kapitalist, üretim araçarının sahibidir, işçiler ise sadece bir tek şeye sahiptirler, işgüçleri. Yaşayabilmek, varolabilmek için bunu kapitalistlere satmak zorundadırlar.

İşçiye ödediği ücret karşılığında, patron işçinin emeğini satın almaz, işgücünü (emek gücünü) satın alır. İşçinin emeği her zaman işgücünün değerinden daha fazladır. Bu ayırımı bulmakla Marks, kapitalist sömürünün özünü tespit etmiştir. Patron işgücünü satın alır ve bunun karşılığında işçiye bu işgücünün tam karşılığını, değerini öder. Kapitalist mal üretimi şartları altında bu tamamen normal bir alışveriştir. Patron bu işgücünün ürettiği ve kendine geçen malları da pazarda kendi değerlerine satar. Ve buna rağmen kâr eder. Bu nasıl olur? Bu, tamamen işgücünün bir özelliğinden ileri gelir. O da, kendi değerinden fazla miktarda değer üretme yeteneğidir. İnsan emeğinin temel özelliği, her zaman kendine yetenden, kendi yaşaması için gerekli olandan fazlasını üretme yeteneğine sahip olması olmuştur. Kapitalist toplumda bu özellik işçinin işgücünün kendi değerinden fazlasını üretebilmesi şeklinde ortaya çıkar.

Bunu, bir örnekle şöyle gösterebiliriz. Bir işçinin günlük ücretinin elli lira olduğunu düşünelim. İşçi fabrikada çalışırken (diyelim ki porselen tabaklar üretiyor) dört saat içinde elli liralık tabak üretir. Demek ki, işçi dört saat çalışmasıyla patrondan aldığı ücretin karşılığını ödemektedir. Halbuki o bu dört saatin sonunda işi bırakıp gidemez. Dört saat daha çalışması gerekir, işe girerken bunu kabul etmiştir. İşte bu fazladan çalıştığı dört saatte ürettiği bütün mallar tamamen patrona kalır. Patron bunun karşılığında işçiye bir şey ödememiştir. İşte kapitalist sömürünün özü buradadır. İşçi işgücünün karşılığında aldığı ücrete eşit bir miktardan daha fazlasını üretmektedir ve bu fazlalık doğrudan, karşılığında hiçbir şey ödemeden patrona kalmaktadır. Bu fazla değere artı-değer ya da fazla-değer denir. Kapitalist sömürü, artı-değer sömürüsüdür, kapitalistlerin, işçilerin yarattıkları ve yaratılmasında kendilerinin hiç bir katkıları olmayan artı değere, karşılığını işçiye ödemedikleri değere, el koymalarıdır.

İşçi ücretini tam olarak alsa da, artı-değer gene patrona gitmektedir. Bu yüzden işçilerin daha yüksek ücretler için mücadele etmeleri, artı-değer sömürüsünü ortadan kaldırmaya hiç bir zaman yeterli değildir. Bu ancak kapitalist sistemin toptan yıkılmasıyla mümkün olur. Üretim araçlarının toplumsal mülkiyete geçmesi, işçilerin sömürülmesine son verecektir.

Artı — değerin üretilmesi

Değerin ve aynı zamanda artı-değerin kaynağı üretim sürecindeki insan işgücüdür. Artı - değerin üretim sürecinde nasıl oluştuğunu görebilmek için kapitalist üretim sürecini daha yakından incelememiz gerekir..

Üretimde işçinin somut emeğinin kullanım değerleri yarattığını görmüştük. Kapitalist üretimde ise bir mal haline gelmiş olan işgücü, üretimde tüketilmektedir. Bu tüketim kapitalist tarafından yapılmaktadır. Yani işgücünün nasıl kullanılacağı, ne üretileceği, hangi miktarda üretileceği kapitalist tarafından belirlenmektedir ve bu tüketimle elde edilen ürünler, kapitalistin mülkiyetine geçmektedir. Onun için, kapitalisti ilgilendiren işgücünün kullanım değerleri yaratan somut emek niteliği değil, tersine bu emeğin ikili karakterindeki soyut emek niteliği, yani emeğin değer yaratma, değer olma özelliğidir. Çünkü aynı üretim süreci kapitalist için sermayesinin değerlenme, kullanılma sürecidir. Onun için önemli olan, kendi koyduğu sermayenin, işgücünün fazla değer yaratma özelliği ile değerlenmesidir. Bu sermaye üretim araçlarından, üretim nesnelerinden, hammaddelerden ibarettir. İşçi emek sarfederek bu sermayeye değer kazandırır, kapitalist de buna, mülkiyete sahip olduğu için el koyar. İşgücünün değeri ile bunun üretim sürecinde yarattığı değer miktarı arasındaki fark artı-değerdir ve kapitalist işgücünü ücret karşılığı alırken, bu farka el koymayı başından hesaplamıştır.

Kapitalistin artı değeri kendine mal etme imkânı, kapitalist üretim tarzından, üretim araçlarının özel mülkiyetinden doğmaktadır. Bu kapitalistin keşfettiği bir şey değildir. Toplumun sömürücüler ve sömürülenler şeklinde bölündüğü her yerde sömürücü sınıfın çalışan sınıfın fazla-emeğine el koyması mevcuttur. Kapitalist toplum da sadece bunun biçimi değişiktir; ücretli işçinin yarattığı fazla ürün artı-değer şeklinde karşılıksız olarak kapitaliste geçer. Kapitalist sömürünün özü budur.

Artı — değer kanunu Kapitalizmin temel ekonomik kanunudur

Kapitalist üretimin itici gücü sadece ve sadece artı değerdir. Artı değer üretimi ve buna kapitalistler tarafından el konması kapitalizmin temel ekonomik hareket kanunudur. Kapitalisler ancak artı-değer sömürüsünü gerçekleştirerek varolabilirler. Üretim onlar için bir amaç değil, sadece artı değer sömürüsünü gerçekleştirebilecekleri bir araçtır.

Artı-değere el koyma onlarda kâr hırsını doğurmuştur. Bu yüzden kapitalistler her zaman, varolabilmek için mümkün olan en fazla artı-değeri elde etmek için çalışırlar.

Bu durum bize şunu gösterir: İşçi sınıfının burjuvazi tarafından sömürülmesi, kapitalistlerin para ve mevki düşkünlükleri, kapitalizmin barbarlığı ve vahşiliği, insan düşmanlığı, kapitalistlerin kişisel özelliklerinden, kötü insanlar olmalarından kaynaklanmamaktadır. Tersine bu kötülükler kapitalist üretim ilişkilerinden kaynaklanmaktadır. Bu yüzden de kapitalistler, bazı sosyal demokratların işçileri kandırmak istedikleri gibi, ikna edilerek, eğitilerek insanlara yaraşır bir davranışa getirilemezler. Kapitalizmin kötülükleri ancak, bu sistemin toptan yıkılmasıyla yokedilebilir. Üretim araçlarının özel mülkiyetine son verilmesi artı-değer sömürüsünü, bununla birlikte bunu elde etmek için girişilen bütün insanlık düşmanı kötülükleri, para ve mevki hırsını ve insanların birbirlerini sömürmelerini de ortadan kaldıracaktır..

Halkın demokrasi mücadelesine ayak bağı olanlar asıl CHP yöneticileridir

HALİM TOĞAN

Faşist kıpırdanışlar karşısında, devrimci güçlere karşı polisten ve sokaktan gelen türlü baskılar ve provokasyonlar karşısında uzun süre susan CHP yöneticileri, son olaylar üzerine bol bol konuştular. Ama ne yazık ki CHP'nin örgüt gücünü faşist özentilerin ve onlardan yararlanmak isteyen açıkgözlerin karşısına lâyıkıyla çıkarmak için değil, olaylardan kendi iktidar hesapları doğrultusunda yararlanmak için konuştular. Bütün davranışları da böyle bir hesabın içinde olduklarını gösteriyor.

Önce CHP genel sekreteri, TSİP'in faşizme karşı güçbirliği çağrısına verdiği resmî cevapta, demokratik güçbirliğini sağlama gayretlerini «bölücülük» sayan bir anlayışın zebunu olduğu gösterdi. Faşistler ve onların ardındaki anti-demokratik mihrakların sözcüleriyle ağız birliği etti. «Milliyetçi Cephe» saldırganlığına karşı korunması istenen demokratik güçbirliğini anti-demokratik sermaye cephesiyle aynı kefeye koyarak, CHP'nin hangi mücadelede hangi güçlerin yanında yer almıyacağını, dolayısıyla gerçekte hangi güçlerin yanında olduğunu belli etti.

Onun ardından CHP genel başkanı Ecevit, CHP'nin kendi dışında hiç bir kuruluşla işbirliği yapmıyacağını ilân eden ve yurdun gerçek sol güçlerine pervasızca çatan demeçlerle kendisini ve partisini temize çıkarmaya çalıştı. Kime karşı? Faşistlere ve onları vurucu güç gibi kullanıp iktidara gelmeyi amaçlayan hâkim sınıf partilerinin sözcülerine karşı!

Neymiş, CHP «demokrasi mücadelesini, demokrasi kuralları içinde bütün gücü ile ve yalnız halktan destek alarak» sürdürecekmiş!

Bu sözlerin anlamı açıktır. CHP genel başkanı kendi partisi dışındaki demokratik güçleri demokrasi kurallarına uymamakla, kendilerine halktan gayri destekler aramamak, yani düpedüz halka karşı olmakla suçlamaktadır. Böylece demokratik güçlere her allahın günü aynı suçlamalarla saldıran sağcı partiler ve onların gözü dönmüş basın sözcüleriyle aynı safta birleşmekte, onların ekmeğine yağ sürmektedir. Bu bir.

İkincisi, CHP'nin kendi dışındaki kuruluşlarla aslâ işbirliği yapmıyacağını —ki CHP'den zaman zaman istenen onunla işbirliği değil, demokratik güçbirliğidir; bu ikisi arasında dağlar kadar fark vardır— söyliyen CHP genel başkanı, sermaye partileriyle ve onların yöneticileriyle işine geldikçe her konuda pekâlâ işbirliği yapmaktadır. 73 Cumhurbaşkanlığı seçiminde kendi partisi içinde bölünmeyi bile göze alarak AP ile işbirliğine giden B. Ecevit değil miydi? CHP yöneticileri emperyalizmin çıkarları doğrultusunda Kıbrıs siyasetlerini bütün diğer sömürücü partilerin yöneticileriyle birlikte saptamışlar, bu siyasetlerin uygulanmasında onlardan destek almış ya da onlara destek olmuşlardır. Hâlen de Kıbrıs için ilân edildiği söylenip sonra neye kullanıldığı ortada olan sıkıyönetimin uzatılması için onlarla durmadan oybirliği yapmaktadırlar. CHP yöneticileri 14 Ekim seçimlerinden önce halka karşı ilân ettikleri sermaye çevreleriyle («çıkar çevreleri»yle) de hükümetteyken işbirliğinden kaçınmışlar, NATO'nun güneydoğu kanadında «boşluk doldurmak»ta ABD ve AET emperyalistlerinle de işbirliği ve elbirliği yapmaya herdaim hazır ve istekli olduklarını göstermişlerdir.

Demek ki B. Ecevit'in CHP dışında kuruluşlar ve örgütlerle işbirliği yapmamaktan kastı sadece demokratik güçler ve kuruluşlarla işbirliği yapmamaktır. Yoksa B. Ecevit emperyalizmle ve onun içerdeki uzantısı işbirlikçilerle işine geldikçe her türlü işbirliğine hazır ve razıdır! Dolayısıyla halkın demokratik kuruluşlarıyla işbirliğinden kaçınmakla ve bundan kaçınmanın gerekçesi olarak halkın demokratik kuruluşlarını demokrasiye ve halka karşıymış gibi göstermekten kaçınmamakla, CHP genel başkanı hem kendi demokrasi anlayışını, hem de demokrasi mücadelesinde artık hangi safta yer almayı tercih ettiğini gözler önüne sermiştir. Kaldı ki bundan (yani bu temel tercihini gözler önüne sermekten) kaçınmamasında da ayrı bir anlam vardır!

CHP genel başkanının demeçlerinde geçen «CHP'in bilgisi ve iradesi dışında birtakım eylemler düzenleyip sonra CHP'yi işbirliğine çağıranlar olursa, herkes bilmelidir ki bunu kabul etmeyiz», ya da «Özgürlük önündeki bütün sınırları tekbaşına iktidar olur olmaz kaldıracağız.. Bunun ötesinde bir yardım bizim dışımızdaki hiç bir sol kuruluş bizden beklemesin. Bizimle beraber çalışmak isteyen, bizim inançlarımızı içtenlikle benimser, saflarımıza katılır, bizimle beraber çalışır. Bu kimselerin geçmişini de karıştırma gereğini de duymuyoruz,» sözleri de, CHP genel başkanına hâkim bir başka zihniyetin ifadesidir. Buna göre Türkiye'de demokrasi dâvasının tek sahibi CHP'dir. CHP'den gayri kim demokrasi adına birtakım eylemlere girişilirse, bu eylemlerin demokrasi dâvasına yararı olup olmadığına ya da zorunlu olup olmadığına hiç bakılmadan, CHP bunlara karşı çıkacak, onları savunmayacak, onları kendi «demokrasi» mücadelesine ayakbağı olarak görüp gösterecektir. Çünkü.. «CHP kendi demokratik sol anlayışının ve devrimcilik yönteminin geçerliliğini, tek geçerli yol olduğunu ispatlamıştır,» diyor CHP genel başkanı. Oysa öyle diyeceğine açıkça gerçeği söylemeliydi: Çünkü demokrasi mücadelesinin tek hedefi CHP'nin iktidar olmasıdır; ya da demokrasi mücadelesi olsa olsa CHP'nin iktidar olmasına araç kılınabilir demeliydi. Türkiye'de bundan gayri hiç bir demokrasi dâvası yoktur; CHP ancak bu amaçla ve bu şartla demokrasi için mücadele eder, gerisi CHP'ye vız gelir demeliydi!

CHP genel başkanı böyle demese de söylediklerinden çıkan anlam budur. CHP yöneticileri demokrasi kavgası değil, iktidar kavgası vermektedirler. Dolayısıyla istedikleri, halkın demokratik iktidarı, halkla birlikte iktidar değil, sözümona halk adına kendi iktidarlarıdır. Demokrasi de, halk da CHP için birer araçtır. Onun içindir ki CHP iktidara gelmesini güçleştirecek —yani bir CHP iktidarı konusunda yöneticilerin iç ve dış hâkim mihraklardan aldıkları icazeti yokuşa sürebilecek— hiç bir demokratik güçbirliğine razı olmıyacaktır. B.Ecevit bunu «açık açık söylüyor!» Ona göre CHP dışındaki kuruluşlar eğer yurtta demokrasinin gerçekleşmesini istiyorlarsa CHP'nin iktidara gelmesi için çalışırlar; aksi takdirde CHP'den demokrasi mücadelesine katkada bulunması beklenmemelidir!

Bunun bir anlamı da şudur: CHP kendi sürdürdüğü «demokrasi» mücadelesinde sadece onun kuyruğuna takılmaya razı olan ve olacak güçlerle işbirliğine vardır. Yani CHP'nin —daha doğrusu CHP yöneticilerinin— «demokratik sol» anlayışının ve CHP «devrimci»liğinin getireceklerine âlet olmayı sözümona tek gerçekçi ve geçerli yol sayanlarla! Oysa CHP yöneticilerinin «demokratik sol» anlayışı ve CHP «devrimci»liğinin NATO'yla sıkı işbirliğinden, büyük sermayeye hoş görünüp yabancı sermayeye kol kanat germekten, vs., tutun da, 12 Mart döneminin kanunsuzlukları ve ati-demokratik uygulamaları üzerinden sünger çekmeye kadar neleri kapsadığını ve nelerle bağdaşabildiğini hep biliyoruz. B. Ecevit'in «aklın bir karış havada» olmamasından ya da «ayağın yere sağlam» basmasından kastı bu olsa gerek!

Böylece CHP genel başkanının demokrasi için ve faşizme karşı mücadelede güçbirliğinin gerçekleşmesini ne gibi bir şarta bağladığı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Bülent Ecevit'in bu şartı ileri sürmekten kaçınmaması, ve bu şart dışında («CHP'nin bilgisi ve iradesi dışında») yer alan demokratik eylemleri ve bu eylemlere girişenleri demokrasiye ve halka karşı göstermekten perva duymaması, sözümona «halkın iktidarı»nı neye âlet etmek istediğini gösterir.

CHP ile diğer demokratik güçler arasındaki görüş ayrılıkları gerçekte bir siyasî taktik konusu değil, ekonomik ve sosyal program konusudur. Demokratik güçbirliği önerisi programlar arasında güçbirliğini öngörür. Demokrasi için mücadelede gözetilen hedefin halkın gerçekten demokratik iktidarı olup olmadığını, dolayısıyla kurulacak iktidarın gerçek niteliğini, uğrunda mücadele verilen programın içeriği ve o programın ardındaki güçler belirler. Ecevit, kendi program tercihini demokrasi mücadelesinin doğru taktiği gibi gösterip mücadeleyi gerçek program içeriğinden soyutlayarak gerçek demokratik güçleri kitlelerden tecrit etmeye çalışmaktadır. Bu yol Türkiye'de demokrasi mücadelesini başarıya götürücü bir yol değildir. Değildir, çünkü B. Ecevit'in kendi tercihi olan program halkın demokratik özlem ve ihtiyaçlarını karşılamaya yeter bir program değildir. Öyle olmadığı gibi, hattâ çoğu alanlarda ve özünde onlara taban tabana aykırı düşen bir programdır. Ecevit, demeçlerinden birinde «bizim devrimciliğimizin gerçekçiliğini ve geçerliliğini bizim dışımızdaki bazı devrimcilerden daha iyi anlayabildikleri içindir ki bazı egemen güçler CHP'den böylesine ürker duruma gelmişlerdir,» demekle bunu kendi ağzıyla itiraf ediyor!

«Bazı» egemen güçler! Öteki «bazı»ları kimler, peki? Yani CHP'den böylesine ürker durumda olmayanlar? Olmadıkları için de B. Ecevit'in programı ve «gerçekçi ve geçerli» devrimciliğiyle demokrasi mücadelesi vermesine icazet yolunu açanlar? İllâ da CHP'siz hükümet olmaz diye tutturanlar? Hattâ CHP'nin tek başına iktidara gelmesini tek çıkar yol saydıklarını açıklamaktan çekinmeyenler?

Bütün bunlar CHP yöneticilerinin gerçek demokrasi için değil, «bazı egemen güçler» adına tek başına iktidar için mücadele ettiklerinin, demokrasi mücadelesini ve demokrasi mücadelesinde CHP «taktiği»ne kanan kuyrukçuları bu mücadeleye âlet etmeye çalıştıklarının delili değilse nedir?

O kadar ki CHP genel başkanı, Küçük Kurultaydaki konuşmasında, CHP parti tabanını CHP dışındaki demokratik güçlerle işbirliği yapmama konusunda üzerine basa basa uyarmak zorunda kalmıştır. Zira parti tabanının halkın somut yaşantısında karşılaştığı sorunlar ve bu sorunları çözme yolları onları ister istemez başka demokratik kuruluşlarla işbirliğine itmektedir. CHP yöneticilerinin buna açıktan açığa karşı çıkmaları kendi parti tabanlarıyla —yani ağızlarından hiç düşürmedikleri halkla— ne kadar farklı sınıfsal tercihlerin adamları olduklarını gösteriyor. Ve bir de, bir kere daha, demokrasi mücadelesini hangi çıkarlara âlet etmek için hangi sınırlar içinde tutmanın telâşı içinde olduklarını gösteriyor!

Demokrasi mücadelesi özünde bir sınıf mücadelesidir. Demokrasi mücadelesinin, yani halkın gerçek iktidarı için mücadelenin aslî sahibi, kendi iktidar hesapları için iç ve dış hâkim mihraklarla işbirliğinden hiç bir zaman çekinmeyen CHP yöneticileri değil, işçi sınıfı öncülüğünde tüm emekçi halkın demokrasi cephesidir. Bu bakımdan, asıl, kendi örgüt tabanlarının demokratik özlemlerini hiçe sayarak kendi dışlarındaki demokratik örgüt ve kuruluşlarla güçbirliğine girmekten kaçan CHP yöneticileridir demokrasi mücadelesine ayak bağı olanlar. Yurdun ve halkın gerçek çıkarlarının temsilcisi ve savunucusu gerçek sola karşı savurdukları hiç bir küfür, hiç bir hakaret, gerçek solun önüne çekmeye kalkacakları hiç bir duygusal, ideolojik ya da siyasî duvar, kitlelerin zaman içinde bu gerçeği görüp anlamalarını ve ona göre tavır almalarını engelliyemiyecektir!

SOSYAL DEMOKRASİ NEDİR?

(Baştarafı: 3'üncü sayfada)

süper emperyalizm teorisinde ve «sınıflar-üstü devlet» tezlerinde bilimsel içerik kazanmağa çabalayan bu görüş, Brenstein'in diyalektik materyalizmi reddeden, marksizm'i bir toplumbilim analizi haline dönüştüren felsefi safsataları ile birleşerek ortaya «küçük burjuva kitleleri ve işçi aristokrasisini tatmin eden» tipik bir burjuva ideolojisi çıkarır.

Sosyal demokrasi Parlemanteristtir: işçi sınıflarının sosyal devrimi amaçlayan ideolojisine karşılık, «tekellerin devletini, görünüşte tekellere karşı çıkarak özde tekellerin güvenliğini ve ömürlüğünü sağlayarak onarmak misyonunu üstlenmiştir sosyal demokrasi.» (V. Vassine, S. Gribanov, I. Oundasynov. Sosyal Demokrasi ve Bilimsel Sosyalizm). Bu yönüyle bazan sosyalist toplumu amaçladığını, bazan da «sosyal devlet»i amaçladığını önesürer. Ancak hepsinde de burjuva demokrasisini mutlaklaştırır ve «saf demokrasiyi» savunarak, kapitalizmden sosyalizme (yada sosyal devlet'e!) barışçı yoldan geçişi (bilimsel sosyalistlerle, sosyal demokrasiyi ayırdedici) önşart olarak ileri sürer. Böylece bilimsel sosyalistlerle aralarındaki en temel farkları «barışçı geçiş» sorununa indirgeyerek, kitleleri sosyalizmin temel ilkelerinden uzaklaştırmağa çabalar.

Bütün bu sapkın görüşler ister istemez mücadeleyi, parlemanterizm batağına saplar.Sosyal Demokrasi için, parlemanterizm, tek mücadele yöntemidir Halkın örgütlenmesi gereksiz sayılmakta, parlemanto ekonomik ve siyasal kararların tek mekanizması haline getirilmektedir.

Sosyal Demokrasi Oportünisttir: Sosyal demokrasi, oportünizmin en genel tanımında yer alan bütün verileri, görüşlerinde, ideolojisinde ve sınıfsal yapısında belgelenmektedir. Temel misyonu ile (ikinci enternasyonalden beri aralıksız olarak) buruvazinin ve işçi sınıfı hareketinden saparak tekelci burjuvazi ile sınıfsal işbirliğine giren işçi aristokrasisi ve bürokrasinin ve küçük burjuva aydınlarının çıkarlarını savunan sosyal demokrasi bu haliyle oportünizmin en tipik örneğidir.

SOSYAL DEMOKRASİNİN HEDEFLERİ NELERDİR?

Sosyal demokrasi en kestirme deyimle tekelcileşmiş burjuva devletinin onarımını amaçlamaktadır. Marksizm - Leninizm'den çalınmış bir terminolojiyi sık sık kullanmalarına rağmen sosyal demokrasinin temel hedefleri budur. Bütün parlak sözlere rağmen onlar artı - değer'in bölüşümünü yeniden düzenleme ve adil bir dağılımı gerçekleştirme hülyaları ile devleti sınıfsal dayanaklardan soyutlayıp, sınıflarüstü bir kurtarıcı güç gibi yorumlarıyla, sosyal demokrat partiler, sosyalizmi kurmak için değil, sosyalizmi ne yapıp edip kurdurtmama misyonunu üstlenmişlerdir.

Üretim araçlarının özel mülkiyetini ortadan «kaldırmadan bir yeni (!) düzen kurma sevdasının içinde çırpınan sosyal demokratlar, tekellerin devletini sınıflar üstü bir devlet olarak görmektedirler. ASDP programı şöyle diyor:

«Üretim araçlarının özel mülkiyeti, sosyal adaletçi bir düzenin kuruluşuna zarar vermediği ölçüde korunmaya ve desteklenmeye hak kazanır». Tabii bunun hemen ardından, üretim araçlarının özel mülkiyetinin, sosyal adaletçi bir düzene hiç bir zararı dokunmayacağını ispatlamaya yönelmiş sepet sepet lafazanlık ve yutturmacılar geliyor.

Sosyal demokrasi işçi sınıfının ve emekçi halkın günlük ihtiyaçlar ve yürürlükteki düzen içinde maddi yaşama şartlarının düzeltilmesi mücadelesini kendi içinde dönüştürüp saptırır ve «amaç» haline getirir. Bu anlamıyla sendikalizmin, ekonomizmin ve **reformizmin** batağına saplanır.

İşçi sınıfının diyalektik bir bütünlük taşıyan ikili mücadelesi, sosyal demokrasi tarafından bu diyaletik bağından koparılır. Bir yandan yürürlükteki düzen içindeki maddi hayat şartlarının ve sosyal konumunun düzeltilmesi için çarpışan proletarya, bir yandan da kapitalist sömürü düzeninin **tümüyle** ortadan kalkması için savaşmaktadır.

Sosyal demokrasi işte bu ikili bütünsel yapıyı parçalar ve kendi reformist ideolijisinin doğrultusunda yürürlükteki düzeni korumak önşartıyla burjuvazi ile ittifaklar (sınıfsal işbirliği) içine girer. Ortak programlarında bir kaç küçük taviz koparmayı başaran sosyal demokratlar, tekellerin temel çıkarları ile işçi sınıfının kısa erimli talepleri arasında zigzaglar çizerken, sık sık -ve kimi zaman sürekli- halkın günlük çıkarlarının dahi savunulmasından vazgeçerler. Alman Sosyal Demokrat Partisi, bunun en tipik örneğidir. ASDP'de artık tekelci devlet kapitalizminin serpilip geliştirilmesi amaç haline gelmiştir ve emekçi halk kitlelerinin günlük istekleri dahi, tekelci kapitalizmin mal arzedeci olarak kitlelerin satın alma gücünü yükseltme ihtiyacına göre belirlenir.

Sosyal Demokrat Partililer İkinci Enternasyonalin yarattığı partilerdir. Onlar bu yönleriyle, Orta ve Batı Avrupa ülkelerinin işçileri için halâ «ilk göz ağrısı» olmanın avantajını ellerinde tutmaktadırlar. Sosyal demokrat partilerin marksist doğrultuda oldukları günlerde (Lenin'in partisinin adının da o dönemde «Rus Sosyal Demokrat Partisi» olduğunu hatırlayalım) işçilerin desteğini elinde tutan bu partililer, bunu bir avantaj olarak kullanırlarken, aynı zamanda sapkın siyasetlerine karşı bir potanisyel güç olarak da çıktığını görmektedirler. Dayandığı kitlelerin istekleri paralelinde toplumsal ve ekonomik gelişmeyi emekçi halkın çıkarlarına uygun bir doğrultuda değiştirmeyi yükümlenen sosyal demokrat partiler bu noktada burjuvaziyle (özel olarak tekelci sermayeyle) sınıfsal işbirliğinin kaçınılmaz dayatiamalarıyla karşılaşmaktadırlar. Açıkça ortada ki, tekellerin çıkarlarına, burjuvazinin ekonomik ve politik gücünün temellerine dokunmaksızın, emekçi halkın çıkarları doğrultusunda herhangi bir politika izlemek mümkün değildir. İşte bu açmaz, sosyal demokrat ideolojinin temel çıkmazını oluşturmaktadır. Nitekim günümüzde bu çıkmazın sınırlarına gelip dayanan sosyal demokrat partiler, bir yandan tabanlarıyla aralarında uçurumlar açılmasını önleyememekte, bir yandan da tekelci kapitalizmle uzlaştıkları oranda emekçi halkın kitle desteğini kaybettiklerini gözlemektedirler.

SOSYAL DEMOKRASİNİN BUGÜN DAYANDIĞI NOKTA KAPİTALİST SİSTEMİN SINIRLARINI ASLA ASAMAMAKTADIR.

Günümüzde tekelci kapitalizm yeni taktikler ve yöntemler uygulayarak, geri kalmış ülkeler üzerindeki emperyalist sömürüyü yoğunlaştırarak, 1945 sonralarında bir ara kaybettiği kitle desteğini yeniden elde etmenin yollarını aramaktadır. «Kapitalizm bayrağı altında toplanan burjuva partileri, kapitalist toplumun tekelci devlet eliyle «reformu» alanında, sosyal demokrat partilerle başarıyla yarışmaktadırlar. Bütün bunlar sosyal demokrat partilerle burjuva politikaları arasındaki farkın silinmesine yol açmaktadır. (Bilimsel Sosyalizm ve Sosyal Demokrasi. Bilim Yayınevi).

Nitekim sosyal demokratlar artık İkinci Enternasyonalin çöküşünden kısa süre sonrasına kadar özlem ve amaçlarında, taşıdıkları sosyalist eğilimleri bugün hemen hemen terketmise benzetmektedirler. Luigi Longe «Eski ve Yeni Revizyonizm» baslıklı calısmasında şöyle diyor:

«...Sosyal demokrasinin bugün istediği reformlar, kapitalist sistemin sınırlarını aşmıyor. Günümüzün reformizmi, artık reformist sosyalizm (bile) değil, reformist yeni - kapitalizm, **tekellerin reformizmi'dir.»**

İkinci Enternasyonalden fışkıran sosyal demokrasinin yirminci yüzyılın son çeyreğine girerken gelip dayandığı nokta işte budur.

KİTLE
Sahibi: Mehmet Yücel / Sorumlu Müdür: Orhan Doğançay / Yönetim Yeri: Çemberlitaş, Piyerloti cad, 37/c İstanbul,
Dizgi, Baskı: ÖZGÜR Gazetecilik ve Matbaacılık İşletmesi / Son baskı tarihi 2/Mart/1975

Faşist saldırıların sorumlusu

(Baştarafı: 2'nci sayfada)

AP, 1969'larda parçaladığı iktidar ittifakını yeniden kurma, böylece finans kapitalin gözdesi bir siyasi kuruluş olma niteliğini yeniden kazanma hesabındadır.

Fnans kapital ise —hiç olmazsa görünürde— bu girişimi ne desteklemekte, ne de karşı cıkmaktadır. Belirgin bir suskunluk finans kapitalin bugünlerdeki politikasıdır. Çok daha sıradan siyasal olaylara karşı her fırsatta görüş açıklayan finans kapital sözcüleri şimdilik susmaktadırlar. AP bir yandan Çankaya'ya etkin güçlerdeki «Demirel'e Başbakanlık vermeme» eğilimini kırmak, bir yandan da MC'deki ortaklığı hayata geçirmek amacıyla son haftalardaki yoğun faşist saldırıları tezgahlamıştır. Amaç bellidir: Parlamenter faşizm'i ülkemizde egemen kılmak.

Ne var ki bir süre hükümet etme olanağını bulsa dahi Milliyetçi Cephe Partilerinin siyasi ortaklığı, sömürücü sınıflar arasında gittikçe keskinleşen çıkar çatışmalarından dolayı güçsüz ve temelsizdir

Kaldı ki halkımızın yükselen demokratik mücadelesi ve işçi sınıfımızın örgütlenme, sosyalizmin kitlelere mal olma hızı bu oyunları boşa çıkarabilecek güçtedir.

M. C. Halk düşmanıdır

(Baştaraf, 1. sayfada)

tün demokrat ve ileri güçler kendi kitle tabanlarıyla ve örgütleriyle birlikte anti-faşist güçbirliği içinde olmalıdırlar. Uzun vadede işçi-yoksul köylü ittifakına dayanarak mutlaka kurulacak Halk Cephesine giden yolda, bugünkü somut adımı teşkil edecek Demokratik Güçbirliği'nden yan çizmek, anti-faşist mücadeleyi zaafa uğratmaktır. CHP tabanında işçi sınıfına yaklaşma eğilimi olduğunu, TSİP'le ittifak kurma ve güçbirliği oluşturma çabalarına pek çok devrimci, ilerici sendika ve meslek örgütünün gençlik kuruluşlarının da katıldığını herkes bilmektedir. CHP yönetimi devrimci - demokrat güçlerin başlattığı bu çabalara engel olmamalıdır. CHP yöneticilerinin güçbirliğini engellemek için hırçınlaşmaları ve kendilerini sosyalizmden, işçi sınıfından, ilerici - demokrat küçük burjuva kuruluşlarından soyutlamağa çalışmaları, anti-faşist mücadeleyi zaafa uğratan başlıca etkenlerden biridir. Dünya pratiği göstermiştir ki, faşizmin tırmanışında en önemli etkenlerden birisini de, sosyal demokratların sosyalizm düşmanlığı ve cephe kurmadaki mütereddit, kaypak tavırları olmuştur. Ve onların da dolaylı «katkısıyla» güçlenip iktidara gelen faşist yönetimler, kısa zamanda sadece işçi sınıfı örgütlenmesini ve sosyalist güçleri değil, tüm demokrat güçleri ve bu arada sosyal demokratları da zulümle ezmişlerdir.

MİLLİYETÇİ CEPHE

politikanın objektif maddi temelleri olmadı.

Ancak, kısa vadede olsun, Türkiye'nin de dahil olduğu bütün Kapitalist Dünya'yı saran bunalımdan en az zararla çıkmak için, yerli tekelci sermaye içinde beliren iki ayrı görüş «milliyetçi cephe» olayıyla iyice su yüzüne çıktı. Bugün tekelci sermayenin «Batı», «çağdaş», «akıllı» ve ağırlıkta olan kesimi, bunalımdan çıkmak ve bu arada gelişen sosyal muhalefeti, Kıbrıs olayları vesilesiyle de oldukça güçlenen Ecevit'in «sol»culuk sınırları içerisinde tutmak için, sosyal demokrat CHP iktidarını yeğlerken, azınlıkta olan diğer bir kesimi de zedelenmiş finans-kapital, tefeci-bezirgân ittifakını yeniden kurarak güçlendirilecek «milliyetçi cephe» iktidarını tercih etmektedir. Halk güçlerinden tecrit olmuş tekelci sermaye, ne zaman diktatoryasını açık faşizmle değil de parlamenter burjuva demokrasisi şartları altında devam ettirmeği amaçlamış veya bu zorunlukla karşı karşıya kalmışsa, kitleleri «oy davarı» olarak sürükleyeceğini umduğu tefeci-bezirgânlıkla ittifakını güçlendirmeye, onarmaya çalışmıştır.

İşte bu ittifakı yeniden onarmak, güçlendirmek için, bir yandan 1950 «misyonunun» baş mimarı Celâl Bayar piyasaya sürülürken, öte yandan faşist milislerin saldırıları yoğunlaştırıldı.

Saldırılardan başlıca şu amaçlar güdülüyordu:

★ CHP'nin küçük burjuva tabanını ürkütüp, bir güvensizlik ve kargaşa ortamı yaratarak, «sokaktaki adam»a «huzur» getirecek bir otorite ihtiyacı hissettirip, yapılacak seçimlerde oy toplamak.

★ F. Bozbeyli'nin tefeci-bezirgân ağırlıklı DP'sine ittifakı kabul ettirmek. Nitekim Sadettin Bilgiç kanadının DP'den kopma ihtimali ve son TÖB-DER olaylarında çelişen iki ayrı demeç vermek zorunda kalan DP'nin tutumu «milliyetçi cephe»nin tekelci sermaye-tefeci bezirgân ittifakını oluşturma yönünde attığı ileri bir adım olarak yorumlanabilir.

★ Son emperyalist «yardım»ın kesilmesiyle gelişen «anti-amerikan» tavrı anti-sosyalist bir yöne kanalize etmek.

★ Halkın dikkatini çığ gibi büyüyen işsizlik ve pahalılıktan başka yönlere çevirmek.

Tarihin trenini kaçırmış olan Milliyetçi Cephe'nin bütün bu halk düşmanı çabaları başarısızlığa uğramaya mahkûmdur. İşçi sınıfı öncülüğündeki halkın demokrasi-bağımsızlık-sosyalizm mücadelesi, gerek geçmişin bataklığında çırpınan egemen sınıf temsilcilerinin, gerekse «modern» yöntemlerle halkın muhalefetini hasıraltı etme çabasında olan finans gruplarının bütün açık ve gizli halk düşmanı girişimlerini boşa çıkaracaktır.

Northern işçileri:
Patronlara karşı
mücadelemizi
siyasi mücadeleyle
tamamlamalıyız

kitle

SIKIYÖNETİMİN GREV YASAKLARI PATRONLARA YARIYOR

GREV YASAKLAMALARI İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİNİ ENGELLEMEKTİR

Başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçiler hergün biraz daha artan işsizlik ve pahalılığa karşı mücadelelerinde kararlı adımlar atarken, egemen sınıflar ve uşakları, daha fazla kâr peşinde koşmakta, emekçiler üzerinde baskı ve zulüm ağlarını örmektedirler.

Yurdun dört bir yanında ilericiler, devrimciler, emekçi halkımız, bu sömürü ve talan düzenine demokratik muhalefetlerini gösteren toplantılar, yürüyüşler düzenlemekte, saldırganlarsa tepeden gelen emirlerle, bunları kanla bastırmaya çalışmaktadırlar.

Bilinçlenen işçi sınıfımızı durdurmak için patronlar ve sözcüleri, son çareyi Terör ve kaba kuvvette bulmaktadırlar. Fabrikalarda işçilerin bilinçlenmemesi bu sömürü ve talan düzenini değiştirmemeleri için bildiriler dağıtmakta, bu bildirilerde işçilerin siyasi olaylarla ilgilenmemelerini, ilgilendikleri takdirde en ağır şekilde cezalandırılacaklarını söylemektedirler.

Patronlar greve karşı lokavt tehdidini savurmaktadırlar. Ve patronların çıkarlarını savunan sıkıyönetim, görevleri yasaklamaktadır. İşveren temsilcileri TÜRK-İŞ ve DİSK'in birleşmesini önermekte, böylece işçileri sömürmeyi kolaylaştırmanın plânlarını hazırlamakta, kendi güdümlerinde, belki de sosyal demokrat görünümlü tek bir sendika amaçlayarak, bu sömürü ve talan düzeninin sürdürülmesine çalışmaktadırlar.

İşçilerin fabrikadan atılmadığı, sömürü ve talan düzenine karşı çıkanlara baskı ve zulüm uygulanmadığı gün geçmemektedir. Pek çok iş kolunda grevler sarı sendika, işveren işbirliği ile gerçekleşmekte, stok edilmiş malların elden çıkarılması için üretim durdurulmaktadır. Tabii grev hareketi olunca, sarı sendika - patron işbirliği «su yüzüne çıkmamakta,» hemen hemen ardından lokavt gelmekte ve hattâ giderek sarı sendika patrona «sözvermektedir». Çünkü patronlar, satılmışlar, çıkarları uğruna bu kadarcık «sözde» küfüre katlanmayı bile göze alırlar.

Sıkıyönetimin, grevlerin arkasından lokavtları da yasaklaması sadece bir oyundur. Kaldı ki bunu her işkolunda yapmamaktadır. İşverenlerin lokavt tehdidi her geçen gün artmaktadır. Lokavtların da grevlerle birlikte yasaklanması görünüşü altında, işçi sınıfının talepleri hasıraltı edilmekte, hareket başladığı yere gelmekte, böylece bu sömürü ve talan düzeninin ömrü uzatılmaya, işçi sınıfının ekonomik mücadelesi engellenmeye çalışılmaktadır.

İşverenler Sendikası temsilcisi Halit Narin ve diğerlerinin, son günlerde burjuva basınında çıkan beyenatları, lokavt tehditleri, ve ardlarını sıkıyönetime dayamaları, sömürü ve talan düzeninin sürdürülmesi için egemen güçlerin ellerinden geleni ardlarına koymayacaklarını göstermektedir.

Ne var ki, her geçen gün hayat pahalılığı artmakta, işsizlik çığ gibi büyümektedir. Grev yasaklamalarıyla, kitlenin ekonomik, demokratik mücadelesinin engellenmesiyle, emekçilerin iş, ekmek, hürriyet kavgasının bastırılması, onların, o sömürücüler ittifakının son çaresidir.

Mücadelemiz, bağımsızlık - demokrasi - sosyalizm mücadelesidir. Bunu başaracak güç, tüm emekçi sınıfları etrafında örgütleyecek olan işçi sınıfıdır. İşte, grev yasaklamalarının da tek amacı, bu hareketi bastırmaya çalışmaktır. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız iş, ekmek ve hürriyet kavgasını sonuna dek sürdürecektir.

Kartal Sigara' Fabrikasında can güvenliği yok

Kartal'da Tekel'in sigara fabrikasında geçen hafta sonunda 4 bin işçi yemekten dolayı zehirlenmişlerdir. Yüzlerce işçi hastahanelere kaldırılmış, 2 işçi kadın oksijen çadırına alınmış, bir hamile işçi kadının karnındaki çocuk ölmüş ve ameliyatla alınmıştır.

Çapı bu kadar büyük bir zehirlenme olayı daha önceden farkedildiği halde, müdür gece mesaisi için gelen işçi kardeşlerimize aynı yemeği vermekten kaçınmamıştır. Fabrikada esen panik havasına rağmen aynı müdür, fabrikanın faaliyetini dahi tatil etmemiştir.

Böylesine büyük bir olaya karşı sarı Tek Gıda-İş Sendikası en küçük bir tepki göstermemiş, işçilerin müracaatını «Müdür halleder» diyerek cevaplamıştır.

Tekel işçileri, Tek Gıda'ya bunun hesabını sormaya kararlıdırlar.

Northern işçileri: «Ölmek var dönmek yok» diyor

Ümraniye'deki Northern Elektrik'te işçiler, Şubat ayı başında da toplu halde sarı sendika TEK-MET-İŞ'den çıkarak DİSK üyesi MADEN-İŞ'e geçtiler. Fakat işverenler Maden-İş'i tanımayarak, işçiler üzerinde baskı yaparak, Maden-İş'e girmeyenlere 1.000 lira vadederek, Maden-İş'e temsilci odası vermeyerek ve 5 işçi arkadaşımızı işten atarak, ilerici sendikalardan nasıl korktuklarını gösterdiler. Kasımdan da direnişe geçen 19 işçiyi daha işten çıkarttılar. Çünkü Maden-İş ilerici sendikaydı; çünkü TEK-MET-İŞ sarı sendikaydı ve patronlarla bir olup işçileri daha kolay sömürmelerini sağlıyordu. Çünkü işçiler Maden-İş'e geçerlerse, patronlar artık onları eskisi kadar sömüremeyecekti. Ve en önemlisi NORTHERN işçileri daha da bilinçlenecek, bu sömürü, talan düzeninin değiştirilmesi gerektiğini anlayacaklardı.

Ve Northern işçileri 24 şubat pazartesi günü başlattıkları direnişi kararlılıkla devam ettiriyorlar. Kendileriyle görüşülen işçi arkadaşlar, sendika seçme özgürlüğü ve işten çıkarılan kardeşlerinin tekrar işe alınması için mücadeleyi sonuna kadar devam ettireceklerini söylediler ve ilâve ettiler: «ÖLMEK VAR, DÖNMEK YOK!»

TSİP Beykoz İlçesinin Northern işçilerine duyurusu

Patronlara ve onların uşakları sarı sendikalara karşı başlattığınız direniş ergeç başarıya ulaşacaktır.

— Bilmeliyiz ki, işçi sınıfımızın kurtuluşu, işçileri açlığa, sefilliğe, yoksulluğa, işsizliğe mahkûm eden sömürü düzenini değiştirerek, kendi düzenimizi kurmakla mümkündür.

— Çünkü bu düzen, sırtlarını yabancı sömürgen (emperyalist) devletlere dayayan bir avuç parababası patronların, ağaların, beylerin düzenidir.

— Çünkü bu düzen, emekçilerin sömürülmesine dayanan tahakküm ve zulüm düzenidir.

— Çünkü bu düzen, başta işçi sınıfımız olmak üzere, emekçi halkımızın sırtından geçinen kanemicilerin düzenidir.

Bu yüzdendir ki, patronlara karşı verdiğimiz mücadeleyi bu düzeni değiştirme mücadelemizin bir parçası yapmak zorundayız.

Bu yüzdendir ki, hep bir ağızdan «KULA KULLUK YETSİN / BU SÖMÜRÜ BİTSİN» türküsünü çağıralım.

— YAŞASIN EMEKÇİ HALKIMIZIN VE İŞÇİ SINIFIMIZIN BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ - SOSYALİZM MÜCADELESİ.

— YAŞASIN YİĞİT NORTHERN İŞÇİLERİ.

— KAHROLSUN SÖMÜRÜ VE ZULÜM DÜZENİ.

TÜRKİYE SOSYALST İŞÇİ PARTİSİ
BEYKOZ İLÇESİ

Elka işcileri zaferlerini kutluyor...

800 Elka işçisi dört gün direnen patronu dize getirdi

İki aydan beri patron sendikası Ağaç-İş'ten ayrılıp DİSK'e bağlı ASİS Sendikasına geçme mücadelesi veren Elkalı işçiler haklarını almak için 23.2.1975 günü direnişe başladılar. İki aydan beri Patron-Sendika ikilisi her türlü yola başvurarak işçilerin sendika değiştirmesini engellemeye çalıştılar. Bunlardan bir netice alamayınca da işçi atmaya başladılar. Beş kişinin çıkışını yapıp yüz elli kişininkini de hazırlatarak bu mücadeleyi durduracaklarını zannettiler. Fakat silah geri tepti. Arkadaşlarının atılması ve iş üzerine 900 kişinin çalıştığı fabrikada 800 kişi direnişe geçti ve 4 maddelik bir istek listesi onaylanıncaya kadar direneceklerini belirttiler. İşe girip çalışanlar, personel ve usta başları dışında kırk elli kişilik bir korkaklar gurubu vardı. Bunlar gerek Patron Sendikası Ağaç-İş'in para dağıtarak içeri soktuğu gereksede yeni olmaları nedeni ile atılmaktan korkan kişilerdi. Direnen işçilerin istediği 4 şart şuydu:

1 — Atılan arkadaşların içeri alınması

2 — İş garantisinin sağlanması (işten çıkarmanın devam etmemesi)

3 — ASİS Sendikasının tanınması

4 — İş yeri sözleşmenin fesh edilmesi.

Yağmurda karda, zor şartlar altında direnen işçiler hakları alınana kadar direnmeye karar lıydılar. Jandarma getirerek baskı yapmak isteyenler bu yolda da umut kesince yelkenleri suya indirdiler.

İşte cevapı gene yiğit elkalı renerek verdiler. Dört gün fabişçiler sabırla, kararlılıkla dirikanın çalışmamasından yıkılan patron en sonunda dize gelerek istekleri kabul etti. Kartal Kaymakamlığı aracılığı ile imzalanan protokole göre patron yetki uyuşmazlığı sona erene kadar hiç bir işçiyi işten atmayacağını belirtti. Bunun üzerine yargıtay kararlarına göre sözleşmeyi fesh eden ASİS Sendikası ile işçilerin ortak toplantısı sonunda direnişin sona ermesine karar verildi.

İş garantisi sağlanmış, ASİS Sendikası tanınmış, sözleşme fesh edilmiştir. Yani isteklerin dört şartından üçü yerine getirilmişti. Son istek, atılanların işe iadesi ise ASİS Sendikasının Elka Fabrikasında bir ay sonra yapacağı sözleşmenin birinci maddesi olacaktır. Eğer kabul edilmesse bu sefer Elka Fabrikasının önünde grev davulu çalacaktır.

Dört günlük direnme bütün Elkalı işçilere şunu öğretti: Birlik, beraberliğin yenemiyeceği şey yoktur. Hak verilmez alınır.

Evet istekleri patron isteyerek vermedi, işçilerin direnmesi sonunda vermek zorunda kaldı, yani işçiler aldı.

Ne Jandarma baskısı, ne patron-sarı sendika zulmü sonuç vermedi. Haklı olan kazandı, hakkını söke söke aldı.

KEBAN'da FAŞİSTLERİN CİNAYETİ

Keban'da son günlerde yoğunlaşan faşist baskıların bir sonucu olarak, Yaşar Çolak isimli devrimci bir işçi vurularak öldürüldü.

15 Şubatta TÖB-DER'in düzenlediği «Pahalılığı ve Faşizan Baskıları Protesto» toplantılarıyla birlikte yurt çapında başlayan azgın faşist saldırıların bir parçası olarak, 15 Şubat akşamı saat 21'de, Elektrik İşleri Etüd İdaresi Enjeksiyon Şantiye Müdürlüğünde puantör olarak çalışmakta olan Yaşar Çolak, karanlıkta faşistler tarafından üç kurşunla vurularak öldürülmüştür.

Faşist saldırganların işlediği bu cinayetle, faşizmin asıl hedefinin, işçi sınıfı ve emekçi halkımız olduğu, bir kere daha ortaya çıkmıştır.

SÖMÜRÜ DÜZENİ İŞÇİ KANIYLA YAŞIYOR

İş kazaları sömürü düzeninin cinayetidir

İş kazaları gün geçtikçe artıyor. İş kazası olmadık gün saat yok. Türkiye, iş kazalarında dünyada dördüncü sırayı alıyor. Bütün iş kollarında hiç durmadan meydana gelen bu kazaları önleyecek ya da azaltacak hiçbir tedbir alınmıyor. İş kazaları çok kötü şartlarda çalışan maden işçisi kardeşlerimizin tepesinde bir kara bulut. Maden işçileri diğer bütün iş kollarındaki kardeşlerinden daha çok kurban veriyor. Zonguldak yöresi maden işçilerinin yoğunlaştığı, dolayısıyla iş kazalarının çok olduğu bir bölge. Yıllardır meydana gelen kazalara karşı bu bölgede hiçbir tedbir alınmamıştır. Maden işçisi kardeşlerimiz her an ölümle burun buruna çalışıp durmaktadır. Bu duruma göz yuman sarı sendika ZMİS (Zonguldak Maden İşçileri Sendikası) ın sarı yöneticileri maden kazaları hakkında işverenlerle ağız birliği yaparak şöyle diyorlar:

MEHMET TEZER (Sendika başkanı): «Bu bir mukadderattır. Maden işçisinin kaderidir».

KEMAL ÖZER (Federasyon başkanı, eski Türk-İş ikinci başkanı): Hadiseye ne taraftan bakarsanız bakınız MADENCİNİN KADERİDİR.

NİZAMETTİN ÖZKAN (Sendika ikinci başkanı): Tabiat kuvvetlerine bir kez daha mağlûp olduk, ölen ve yaralananlar yerine yeni madenci kuvvetler sevkettik.

Onlar, patronlar ve patron yanlısı sendikalar elbette böyle düşünürler. Şimdiye kadar dünyanın hiçbir yerinde iş kazası sonucu ölen işveren görülmemiştir.

Geçenlerde Zonguldak'ın Üzülmez bölgesindeki kömür ocaklarında sık sık karşılaşılan toprak kayması sonucu altı işçi arkadaşımız daha can verdi.

TSİP Beykoz ilçesi bu olaya ilişkin bir bildiri yayınladı. İşte bu bildiriden bazı bölümler:

«Patronlar düzeni geçtiğimiz hafta yine arkadaşlarımızın ölümüne sebep oldu. Maden işçisi kardeşlerimiz Zonguldak'ta, Üzülmezler bölgesindeki kömür ocaklarında öldüler.

... Bu bir «iş cinayetidir». Bu bir iş kazası değildir. Bu, emekçilerin hergün, karşılaştıkları patron düzeni cinayetlerinden biridir. İşyerlerinde gerekli tedbirler alınmamış ise, olayı etkileyen SOSYAL SORUNLAR çözümlenmemişse olaya iş kazası değil İŞ CİNAYETİ denir. Kazaların büyük çoğunluğu işçilerin hayatlarına kıymet verilmediğinden yeterli tedbirlerin alınmayışı sonucu olmaktadır. Çünkü kapitalist (İşveren) için birinci amaç en fazla kârdır. Onlar için işçilerin güvenliğini sağlayacak tedbirler almak kârı azaltan gereksiz masraflardır. İŞÇİ SINIFI YARATTIĞI DEĞERLERİ KANIYLA SULAMAKTADIR...

... İşçiler yalnız kurşunla öldürülmezler. Ülkemizde ve bütün kapitalist ülkelerde hergün yüzlerce işçi «İŞ Kazası» denilen cinayetlerle öldürülmekte, yaralanıp sakat kalmaktadır. Sakat kalanlar işsiz ve parasız bırakılmakta, açlık ve yoksulluk içinde hergün tekrar tekrar ölmektedir. Unutmayalım ki işçi sınıfı ayrılmaz bir bütündür. İşçilere yapılan zulüm ve baskılara hep birlikte karşı gelmezsek bu sömürü düzenini ortadan kaldıramayız. Bu, işçi sınıfının örgütlü mücadelesi demektir.

İşçilerin kanlarıyla yaşayan sermaye düzenine son verilmeden, üretimin bir avuç sömürücünün kârı için değil tüm insanlığın yararına yapıldığı, insanın insanca yaşayıp çalıştığı, bilimin ve tekniğin insanların yararına kullanıldığı, sömürünün ve baskının yok edildiği işçi sınıfının kendi düzeni kurulmadan iş cinayetleri sona ermeyecektir. Bu cinayetlere kurban olmayacağımız düzeni gerçekleştirmek için örgütlü ve bilinçli mücadele edelim. Ta ki gerçek demokrasiye, sosyalizme ulaşıncaya kadar...»

Zonguldak'ta çıkan her kilo kömürde yarım gram kan var

★ Ereğli kömür işletmesinde, 1968 yılında, 16 işçi kardeşimiz öldü,8833'ü yaralandı.

★ 1969 yılında iş kazaları sonucu ölen işçi sayısı 69, yaralı ise 8385

★ 1970 Senesinde 87 işçi öldü, 7642 işçi yaralandı

★ 1971 yılında 67 arkadaşımız toprak altında kalarak ve grizu patlaması sonucu öldü, 8233 arkadaşımız yaralandı

★ 1972 yılında 90 ölü verdik, 8321 yaralımız var. Ölüm ve yaralanma olayları gün geçtikçe artmakta.

★ Ereğli kömür işletmesinde senelik ortalama 76 ölü. 1974 yılında Üzülmezde 21, Kozlu'la 13, Karadon'da 20, Kandilli'de 4, Armutçuk'a 6, Amasra'da 1 işçi arkadaşımız toplam 61 maden işçisi arkadaşımız öldü.

★ Ve Türkiye'de son beş yıl içinde iş kazaları sonucu 5406 işçi arkadaşımız öldü, 16.086'sı sakatlanıp çalışamaz hale geldi, yüzbinlercesi yaralandı.

★ Yalnız 1972 - 73 yıllarında 337.558 iş kazası sonucu 1818 işçi öldü.

İş cinayetleri devam ediyor

İşçi sınıfımız bir kardeşini daha kaybetti. Halit Yalım kardemişiz ne hastalıktan, ne de evinde değil, patronların daha fazla kâr elde etmesi uğruna, 17 metre yükseklikteki çatıdan ayağı kayarak, düşüp öldü.

18 şubat 1975 günü, Halit Yalım, harman dairesine yardımcı işçi olarak gönderilmiş, olay yerinde ışıklandırma, emniyet kemeri ve paletli ayakkabı olmadığı için 17 metre yükseklikteki çatıdan ayağı kayarak, düşüp ölmüştür

Halit Yalım'ın ölümüyle, iş kazası adı altında yutturulan iş cinayetlerine bir yenisi daha eklenmiştir.

Bunlar işkazaları değil iş cinayetleridir

★ İş kazaları; Patronların, işyerlerinde fazla masraf olmasın diye gerekli emniyet tedbirlerini almadıkları için İŞ CİNAYETLERİDİR.

★ İş kazaları; Patronların kârlarını daha fazla arttırmak isteği ile işçiyi gücünün üstünde üretim yapmaya zorladığı için İŞ CİNAYETLERİDİR.

★ İş kazaları; Patronların, İşçilerin teknik ve meslek eğitimlerine, maliyeti yükselteceği gerekçesiyle önem vermediği için İŞ CİNAYETLERİDİR.

★ İş kazaları; Patronların, işçileri eskiliğinden dolayı tehlikeli olan makine ve aletlerle çalışmaya zorladıkları için İŞ CİNAYETLERİDİR.

★ İş kazaları; Patronların, fazla masraf olur diye işyeri sağlık koşullarını yerine getirmedikleri için İŞ CİNAYETLERİDİR.

★ İş kazaları; Patronların, daha çok dikkat isteyen işyerlerinde çalışan işçilerin çalışma saatlerini azaltıp, düzeltmedikleri için İŞ CİNAYETLERİDİR.

★ İş kazaları; Patronların, işçilere verdikleri ücretlerin yeterli gıda ve besini alamayacak kadar düşük olduğu için İŞ CİNAYETLERİDİR.

Devrimci sendikalara düşen görevler

İş cinayetlerine karşı mücadelede devrimci işçi sendikalarına da önemli görevler düşmektedir. Bu görev, bir yandan bu «İŞ KAZASI» yutturmacasına karşı çıkmak, Bu işin iç yüzünü açıklamak ve «İŞ CİNAYETLERİ» ne son vermenin ancak kendi düzenimizi kurmakla mümkün olacağı gerçeğini anlatmaktır. Diğer yandan ise, bu «İş cinayetleri»nin tutarlı ve kararlı bir mücadele azaltılması mümkün olduğuna göre patronlara karşı bu konuda alabildiğine bir mücadeleye girmektir. Günümüzde bu görevi yapmayan, yan çizen sendikalar kendilerine ne isim verirlerse versinler devrimci bir işçi sendikası değildir. Bu mücadeleyi iş yerlerinde somut talepler üzerinde sürdürmek, işçi sınıfımızda «Hak verilmez, alınır» Geleneğinin yerleşmesini de hızlandıracaktır. Böylece «iş cinayetleri»nin kurbanı olan arkadaşlarımızın azalacağı gibi, Patronlar düzeninin kan ve zulüm üzerine kurulmuş olduğu, kurtuluşumuzun kendi düzenimizi kurmakla olacağı ve bunun da kendi partimiz etrafında birleşip, mücadele etmekle sağlanabileceği gerçeği geniş sayıda arkadaşımız tarafından anlaşılacaktır.

